

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno tužilaštvo
Federacije Bosne i Hercegovine

Broj: A-13/20

***IZVJEŠTAJ O RADU
FEDERALNOG TUŽILAŠTVA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU***

Sarajevo, januar 2020. godine

Sadržaj

1	UVOD.....	1
2	OBIM I REZULTATI RADA U 2019. GODINI	1
2.1	Krivična oblast.....	2
2.2	Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH.....	14
2.3	Ostale aktivnosti u krivičnoj oblasti.....	18
2.4	Upravna, građanska i administrativna oblast	22
2.5	Ostvarenje Plana rada u 2019. godini	23
3	USLOVI SMJEŠTAJA, KADROVSKA, TEHNIČKA I FINANSIJSKA	
	OPREMLJENOST ZA VRŠENJE OSNOVNIH DUŽNOSTI	23
3.1	Uslovi smještaja	23
3.2	Kadrovska osposobljenost	24
3.3	Materijalna i tehnička opremljenost.....	25
3.4	Budžet i izvršenje budžeta u 2019. godini.....	26
4	IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEŠKIH CILJEVA PREDVIĐENIH	
	STRATEŠKIM OKVIROM ZA TUŽILAŠTVA U FBiH 2019-2021	27
4.1	Ciljani rezultat 3.1 – Povećati kvalitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima.....	28
4.2	Ciljani rezultat 3.2 – Povećati kvantitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima.....	28
4.3	Obavješćavanje javnosti o radu tužilaštva	29
	ZAKLJUČNA OPAŽANJA.....	30

Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalno tužilaštvo) je samostalno državno tijelo, koje svoj rad zasniva na načelima nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na sve učesnike u krivičnom postupku, kao i sve državne i druge organe javne vlasti. Osnovano je 01.04.2003. godine Odlukom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (u daljem tekstu: VSTV BiH) o osnivanju Tužilaštva Federacije BiH i imenovanju tužilaca u Tužilaštvo Federacije BiH.¹ Nadležnosti i ovlaštenja, organizacija i rad, sredstva za rad i druga pitanja utvrđena su Zakonom o Federalnom tužilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine.²

Prema Pravilniku o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH³, kao i na osnovu Strateškog okvira za tužilaštva u F BiH za period od 2019-2021. godine, Federalno tužilaštvo je donijelo Plan rada za 2019. godinu⁴ i ustrojene su odgovarajuće evidencije u cilju praćenja rezultata rada. Planom rada utvrđen je pretpostavljeni obim rada na godišnjem nivou, pa je tako utvrđeno da će se riješiti 265 „KTŽ“ predmeta, 12 „KTŽK“ predmeta, 10 „KTŽKŽ“ predmeta, 18 „KTPP“ predmeta, 679 „KTA“ predmeta i 731 „A“ predmet. Takođe je planirano obavljanje nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, pružanje stručne pomoći kantonalnim tužilaštvima, održavanje kolegija, kao i aktivnosti na realizaciji strateških dokumenata. Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH⁵ nije utvrđena orijentaciona norma za federalne tužioce, ali je utvrđena obaveza Federalnog tužilaštva da se svi predmeti, primljeni u toku godine, riješe ažurno i efikasno.

U toku 2019. godine Federalno tužilaštvo je imalo u radu ukupno 1.915 predmeta, od čega 1262 predmeta u krivičnoj oblasti, 649 predmeta u administrativnoj, upravnoj i građanskoj oblasti i 3 predmeta sa oznakom povjerljivo, te 1 sa oznakom interno. Od navedenog broja, zaključno sa 31.12.2019. godine, riješeno je ukupno 1.855 predmeta, od čega njih 1202 u krivičnoj oblasti, 649 predmeta u administrativnoj, upravnoj i građanskoj oblasti, kao i 3 predmeta sa oznakom povjerljivo, te 1 sa oznakom interno. Predmeti koji nisu riješeni u toku 2019. godine, njih ukupno 60, su predmeti iz krivične oblasti, a većina tih predmeta je zaprimljena pred kraj godine, a isti će biti riješeni početkom 2020. godine. U vezi s tim, treba napomenuti i da su dva tužilačka mjesta bila nepopunjena tokom cijele 2019. godine, od kojih je jedno mjesto glavnog federalnog tužioca, zbog čega tu dužnost obavlja prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca. Pored navedenog, jedan od federalnih tužilaca, zbog angažmana u VSTV-u BiH, zadužuje umanjen broj predmeta (60% u odnosu na ostale tužioce), dok je jedan od tužilaca radio isključivo na predmetima ratnog zločina, budući da je prvobitno i imenovan putem IPA projekta samo za tu vrstu predmeta. Tužilaštvo je, dakle, u toku prošle godine radilo smanjenim

¹ Odluka o osnivanju Tužilaštva Federacije BiH i imenovanju tužilaca u Tužilaštvo Federacije BiH, „Službene novine FBiH“ broj: 7/03

² Zakon o Federalnom tužilaštvu FBiH, „Službene novine FBiH“ broj: 42/02 i 19/03

³ „Službeni glasnik BiH“ broj: 64/16, 96/16, 93/17 i 71/18

⁴ Plan rada za 2019. godinu broj: A-19/19 od 14.01.2019. godine

⁵ „Službeni glasnik BiH“ broj: 64/16, 96/16, 93/17 i 71/18

kapacitetom, što je, uz činjenicu da je, Kriterijima za ocjenjivanje rada tužilaca u BiH, u periodu od septembra do kraja 2019. godine pregledano 211 predmeta kantonalnih tužilaštava, od čega 24 predmeta glavnih kantonalnih tužilaca, a 187 predmeta kantonalnih tužilaca, između ostalog uticalo, na stepen ažurnosti u rješavanju predmeta.

2.1 Krivična oblast

Kao što je navedeno, nadležnost i ovlaštenja Federalnog tužilaštva propisani su prvenstveno Zakonom o Federalnom tužilaštvu BiH, koji je donesen Odlukom Visokog predstavnika u BiH 2002. godine, dok ga je Parlament F BiH, u neizmijenjenom tekstu, usvojio 2003. godine, od kada nije mijenjan, dopunjavan, niti usklađivan sa drugim zakonima koji su imali uticaj na njegove odredbe.⁶ Federalno tužilaštvo je nadležno da „sprovodi istražne radnje i goni potencijalne učinioce krivičnih djela i privrednih prijestupa...“⁷. Pri tome funkcija gonjenja, odnosno nadležnost Federalnog tužilaštva za procesuiranje počinitelja krivičnih djela odnosi se na sva krivična djela propisana Krivičnim zakonom FBiH, te u ostvarivanju funkcije gonjenja, Federalno tužilaštvo postupa pred Vrhovnim sudom FBiH (u daljem tekstu: Vrhovni sud), ali može postupati i pred svim kantonalnim i općinskim sudovima u Federaciji BiH.⁸

Zakon o Federalnom tužilaštvu FBiH prvobitno je propisivao prvostepenu nadležnost Federalnog tužilaštva⁹, za sprovođenje istražnih radnji i gonjenje potencijalnih učinilaca krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, nezakonite trgovine drogom ili organizovanog kriminala, a koje su u skladu sa Zakonom o Vrhovnom sudu FBiH u nadležnosti tog suda.¹⁰ Međutim, navedena prvostepena nadležnost Federalnog tužilaštva derogirana je 2005. godine donošenjem Zakona o sudovima u FBiH.¹¹ Naime, ovim Zakonom propisana stvarna nadležnost Vrhovnog suda FBiH ne utvrđuje prvostepenu nadležnost tog suda niti za jedno krivično djelo, već je samo ostavljena mogućnost utvrđivanja takve njegove nadležnosti federalnim zakonom.¹² U skladu sa tako regulisanom stvarnom nadležnošću Vrhovnog suda FBiH, prestala je prvostepena krivična nadležnost ovog suda, a samim tim i Federalnog tužilaštva, te je ostala samo apelaciona nadležnost Federalnog tužilaštva u krivičnim postupcima po redovnim pravnim lijekovima protiv odluka kantonalnih sudova donesenih u prvostepenom krivičnom postupku i vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka svih sudova kada je to zakonom određeno. Kao mogući izuzetak od ovog pravila, Zakon o Federalnom tužilaštvu F BiH predviđa jedino slučajeve u kojima glavni federalni tužilac, kada dođe do saznanja da kantonalna tužilaštva nisu pravilno primijenila Krivični zakon FBiH ili da se gonjenje krivičnih djela ne može efikasno sprovesti u nadležnosti kantonalnog tužilaštva ili iz drugih objektivnih razloga, može da odluči da sam preuzme sprovođenje istrage u konkretnom krivičnom postupku pred kantonalnim i općinskim sudom, odnosno da te predmete povjeri

⁶ Npr. Zakon o sudovima u FBiH, Zakon o izvršnom postupku, Zakon o parničnom postupku.

⁷ Član 16 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

⁸ Član 17 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

⁹ Član 16 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

¹⁰ Nadležnosti Vrhovnog suda FBiH u smislu ove odredbe bile su regulisane Zakonom o Vrhovnom sudu FBiH („Službene novine Federacije BiH”, broj: 2/95, 9/96 i 33/99).

¹¹ Zakon o sudovima u FBiH, „Službene novine Federacije BiH”, broj: 38/05, 22/06, 63/10, 7/13 i 52/14.

¹² Član 29 Zakona o sudovima u FBiH.

federalnom tužiocu, drugom tužiocu u kantonalnom tužilaštvu ili drugom kantonalnom tužilaštvu.¹³ Glavni federalni tužilac rješava i sukob nadležnosti između kantonalnih tužilaštava¹⁴, te odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti sa jednog na drugo kantonalno tužilaštvo i o privremenom upućivanju federalnih i/ili kantonalnih tužilaca na rad u drugo kantonalno tužilaštvo.

Parlament FBiH je u 2014. godini donio Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH,¹⁵ koji je dana 01.08.2014. godine stupio na snagu, s tim da se trebao početi primjenjivati šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, tj. 01.02.2015. godine.¹⁶ Ovim zakonom ponovo je propisana prvostepena nadležnost Vrhovnog suda i Federalnog tužilaštva u odnosu na krivična djela korupcije i organizovanog kriminala, zbog čega su u Vrhovnom sudu i Federalnom tužilaštvu osnovani posebni odjeli. S tim u vezi, Federalno tužilaštvo je u 2014. godini donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, kojim je, u skladu sa odredbama navedenog zakona, ustanovljena nova unutrašnja organizacija Federalnog tužilaštva, tako da je, pored Odjela opšte nadležnosti (Odjel I), formiran i Poseban odjel za suzbijanje korupcije, organiziranog i međukantonalnog kriminala (Odjel II).

Međutim, pomenuti zakon se ni nakon 01.02.2015. godine nije počeo primjenjivati usljed nedostatka budžetskih sredstava i neobezbjeđenja potrebnog prostora za rad sudija, tužilaca i administrativnog osoblja u posebnim odjelima Vrhovnog suda i Federalnog tužilaštva, što je uticalo i na zastoje u imenovanju istih. Zbog složenosti obezbjeđenja ovih uslova, Vlada FBiH je (tek) u februaru 2016. godine uputila Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u kome je predložen novi početak primjene ovog zakona i to počev od 01. jula 2017. godine. Parlament FBiH, u toku 2016. godine, nije usvojio predložene izmjene u pogledu utvrđivanja datuma početka primjene Zakona, pa zbog neobezbjeđenja prostora i budžetskih sredstava za rad Posebnog odjela, nije ni ostvaren predloženi početak primjene (01.07.2017.) U međuvremenu, Vlada FBiH je na sjednici 09.07.2015. godine zaključila da je potrebno izvršiti analizu Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, te, u skladu sa rezultatima analize, izraditi nacrt izmjena i dopuna ovog zakona, koji bi sadržavao novi rok početka primjene, ali i druge izmjene za koje se utvrdi potreba. Povodom tog zaključka Vlade FBiH, Federalni ministar pravde formirao je Radnu skupinu čiji je zadatak bio da analizira aktualni Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH, a koju su činili predstavnici Pravnog fakulteta u Sarajevu, Vrhovnog suda, Federalnog tužilaštva i Federalnog ministarstva pravde. Njezin rad i sveobuhvatna analiza rezultirali su Prednacrtom novog zakona.

Vlada Federacije BiH je na 139. sjednici održanoj dana 26.04.2018. godine utvrdila Nacrt zakona o suzbijanju organiziranih oblika kaznenih djela, organiziranog kriminala, terorizma i međukantonalnog kriminala, koji propisuje osnivanje, organizaciju, nadležnost i postupanje posebnih odjela Vrhovnog suda Federacije BiH i Federalnog tužilaštva. Početkom primjene

¹³ Član 20 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

¹⁴ Član 51 Zakona o krivičnom postupku FBiH i član 19 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

¹⁵ Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, "Službene novine FBiH", broj: 59/14.

¹⁶ Krajem januara 2015. godine Vlada FBiH je podnijela Parlamentu FBiH prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, kojim bi se početak njegove primjene prolongirao za 01.01.2016. godine.

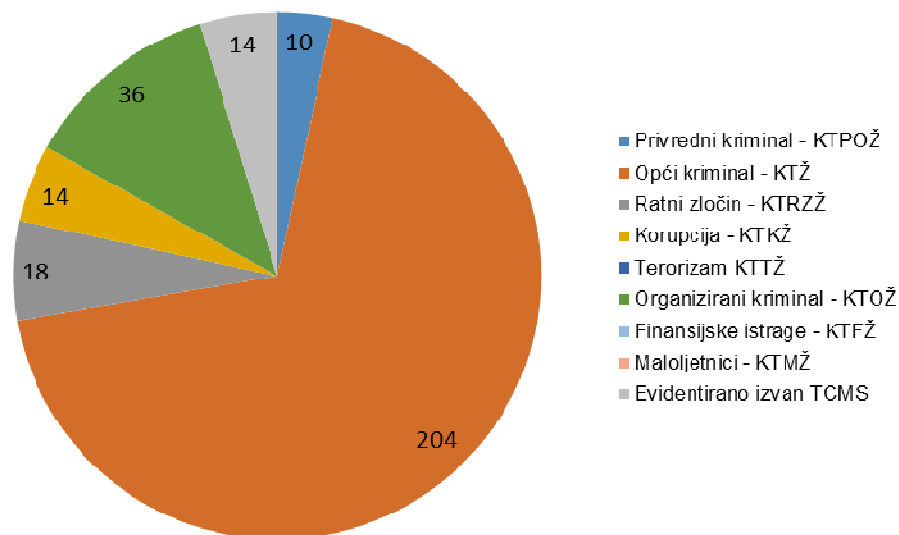
Zakona o suzbijanju organiziranih oblika kaznenih djela, organiziranog kriminala, terorizma i međukantonalnog kriminala prestaje da važi Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala u FBiH iz 2014. godine.

U vezi s prethodno navedenim, valja napomenuti i da je krajem 2019. godine održan ekspertni sastanak na temu uspostave posebnih odjela za borbu protiv korupcije u FBiH – izazovi i budući koraci tokom kojeg su doneseni sljedeći zaključci:

- 1. Izvršna vlast FBiH treba hitno odlučiti da li će se Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH iz 2014. godine staviti van snage ili će se implementirati*
- 2. Prije razmatranja eventualnog usvajanja Nacrta Zakona o suzbijanju organiziranih oblika kriminala krivičnih djela korupcije, organiziranog kriminala, terorizma i međukantonalnog kriminala iz 2018. godine, potrebno je uraditi analizu o broju predmeta koji će biti preneseni u skladu sa suženom nadležnošću iz Nacrta Zakona.*
- 3. Ukoliko se usvoji Nacrt Zakona iz 2018. godine, bitno je prepoznati da će ozbiljni predmeti korupcije ostati u nadležnosti kantonalnih sudova/tužilaštava koje će biti potrebno dalje kadrovski i materijalno jačati. Istovremeno je potrebno osigurati popunjavanje postojećih sistematizovanih pozicija nosilaca pravosudnih funkcija.*

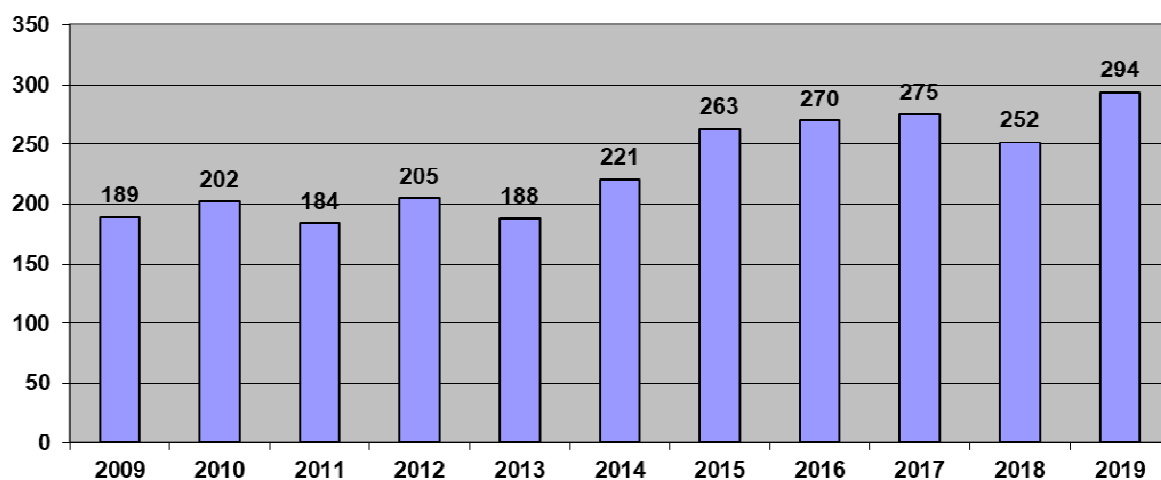
U skladu sa svojim nadležnostima za postupanje u krivičnim predmetima, Federalno tužilaštvo je protekle godine pred Vrhovnim sudom postupalo u 296 KTŽ predmeta protiv 402 lica po izjavljenim redovnim pravnim lijekovima – žalbama. Od navedenog ukupnog broja KTŽ predmeta u radu, njih 10 protiv 14 lica je bilo u oblasti privrednog kriminala, 14 predmeta protiv 24 lica u oblasti korupcije, 36 predmeta protiv 53 lica u oblasti organizovanog kriminala, 18 predmeta protiv 22 lica u oblasti ratnih zločina i 204 predmeta protiv 270 lica u oblasti opšteg kriminala, dok je 14 predmeta protiv 19 lica evidentirano izvan TCMS sistema. Na kraju 2019. godine je 8 predmeta opšteg kriminala i 1 predmet iz oblasti privrednog kriminala ostalo neriješeno, odnosno u tim predmetima, u toku kalendarske godine, nije dato izjašnjenje na žalbu od strane Federalnog tužilaštva.

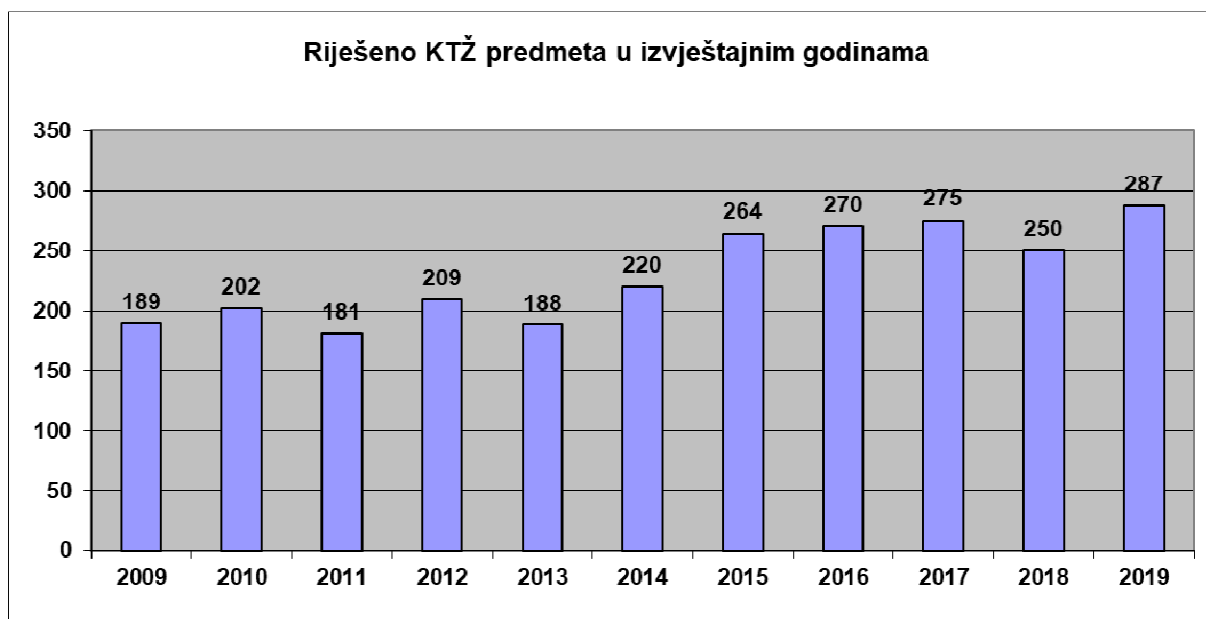
Struktura KTŽ predmeta prema oblastima kriminala

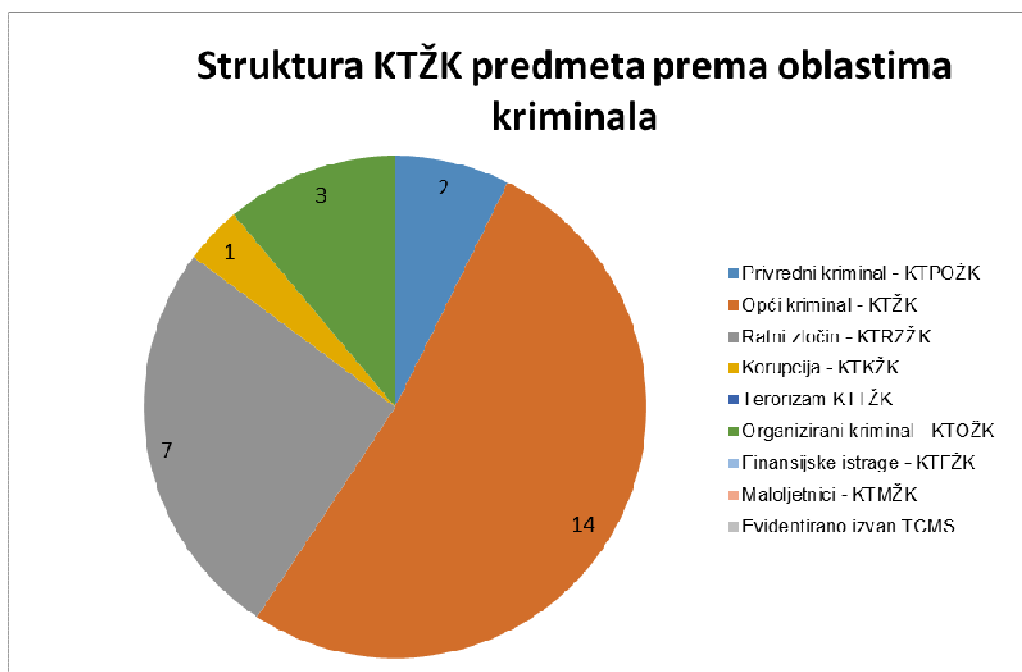
Kada se posmatra obim rada na ovoj vrsti predmeta u periodu od 2009. do 2019. godine, evidentan je blago opadajući trend priliva KTŽ predmeta do 2014. godine, o čemu svjedoči i niže prikazan grafikon, kada je došlo do ponovnog porasta u prilivu ove vrste predmeta, da bi u 2019. godini došlo do značajnijeg rasta priliva KTŽ predmeta za 42 predmeta, odnosno za 16,67% u odnosu na 2018. godinu.

Primljeno KTŽ predmeta u izvještajnim godinama

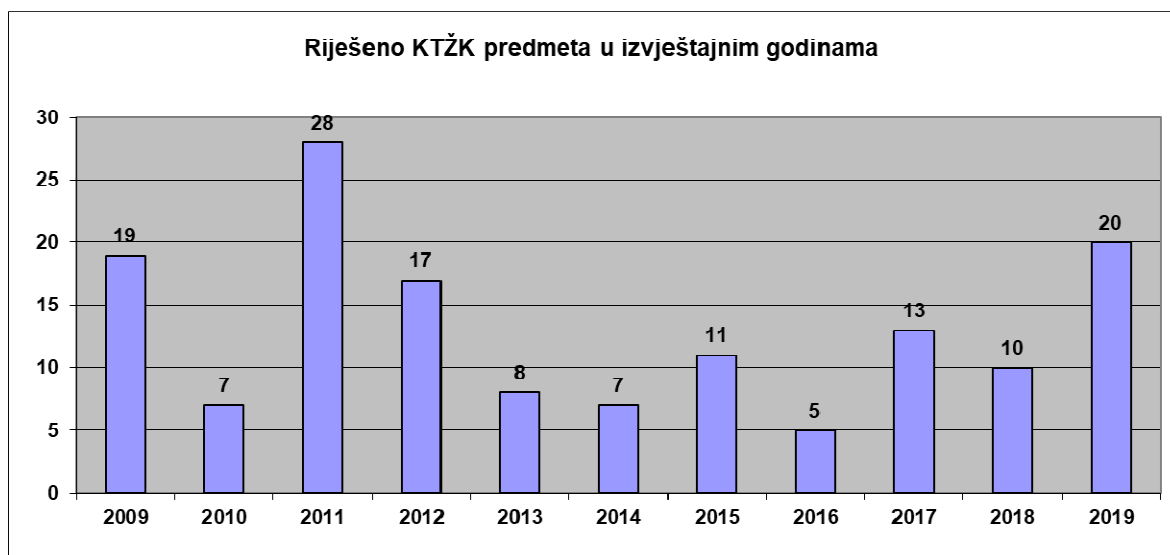
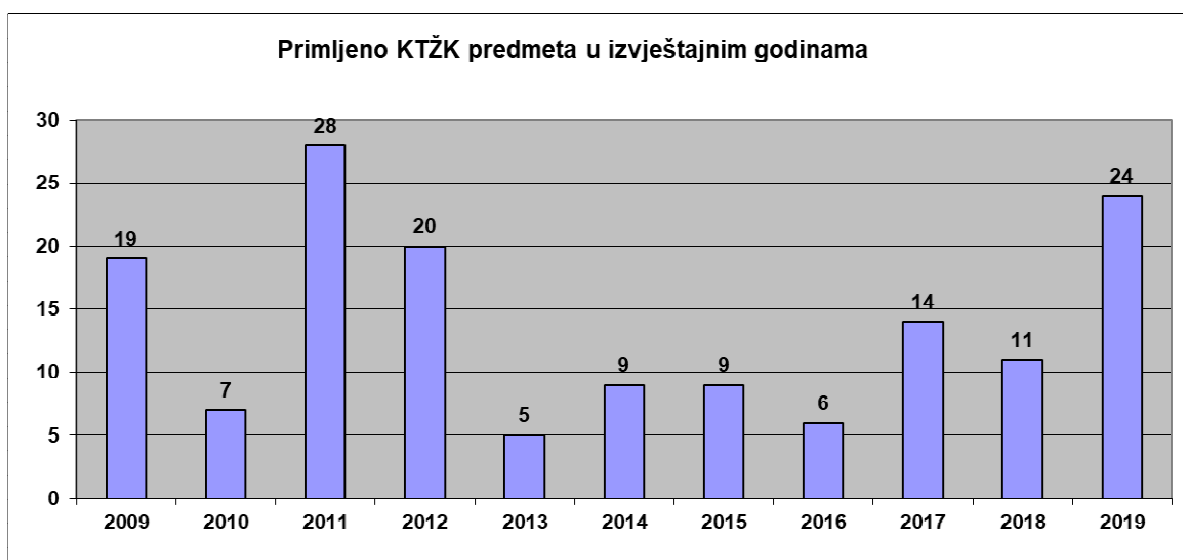

U toku 2019. godine bilo je ukupno u radu 27 KTŽK predmeta protiv 44 lica u kojima je, uvažavanjem žalbe, ukinuta prvostepena presuda kantonalnog suda i određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim i to: 2 predmeta protiv 2 lica je bilo u oblasti privrednog kriminala, 3 predmeta protiv 7 lica u oblasti organizovanog kriminala, 1 predmet protiv 1 lica u oblasti korupcije, 7 predmeta protiv 7 lica u oblasti ratnih zločina i 14 predmeta protiv 27 lica u oblasti opšteg kriminala. Od navedenih predmeta, 7 predmeta je na sudu ostalo neriješeno, pa se očekuje zakazivanje i održavanje pretresa u toku 2020. godine, u cilju donošenja presude.

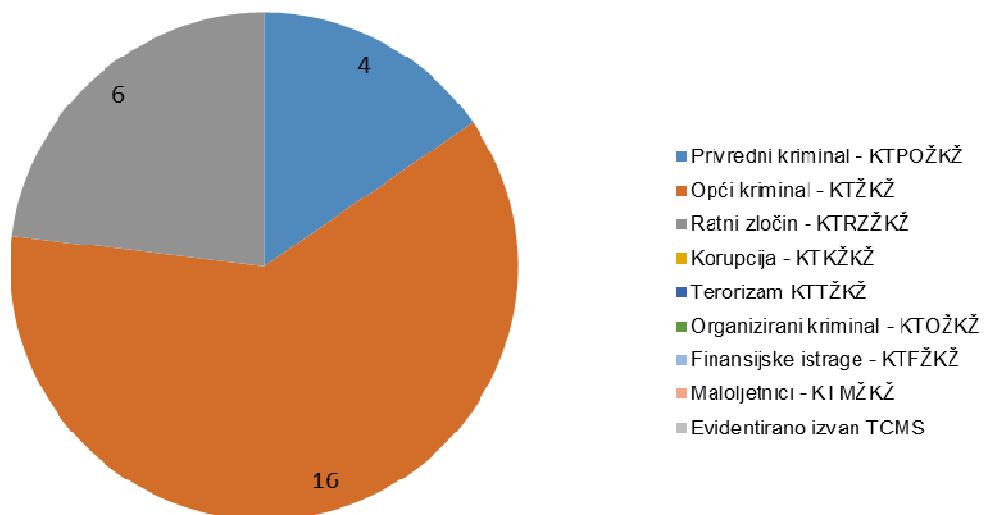
Iz niže predloženog grafikona u kojem je obuhvaćen period od 2009. do 2019. godine evidentan je oscilirajući trend broja KTŽK predmeta. Na osciliranje broja ove vrste predmeta od 2013. godine bile su od uticaja izmjene Zakona o krivičnom postupku FBiH, kojima je regulisana nadležnost drugostepenog suda o pravu ukidanja prvostepene presude i vraćanja predmeta prvostepenom sudu na ponovno suđenje.¹⁷ Broj primljenih KTŽK predmeta u 2019. godini, u usporedbi sa 2018. godinom je više nego udvostručen 24 u 2019. u odnosu na 11 predmeta u 2018. (vidjeti niže grafikone).

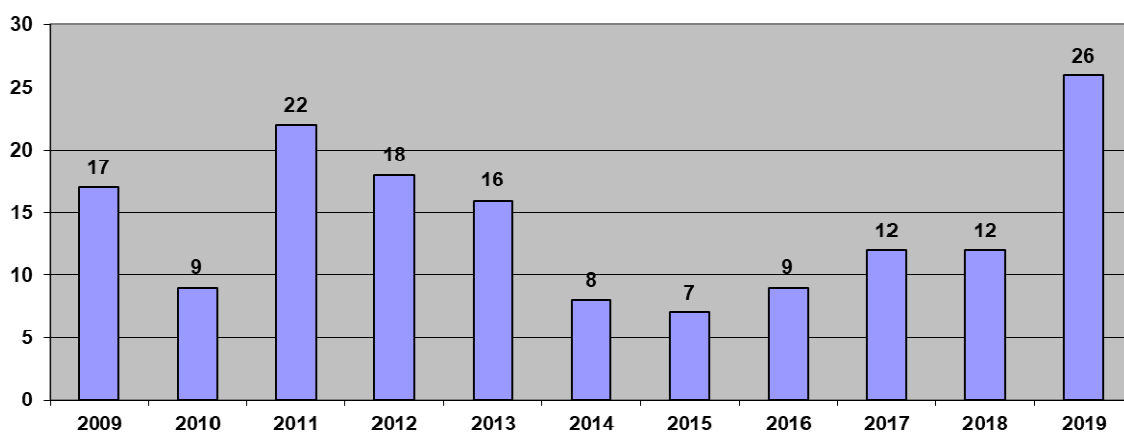
¹⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku FBiH, „Službene novine FBiH“, broj: 8/13.

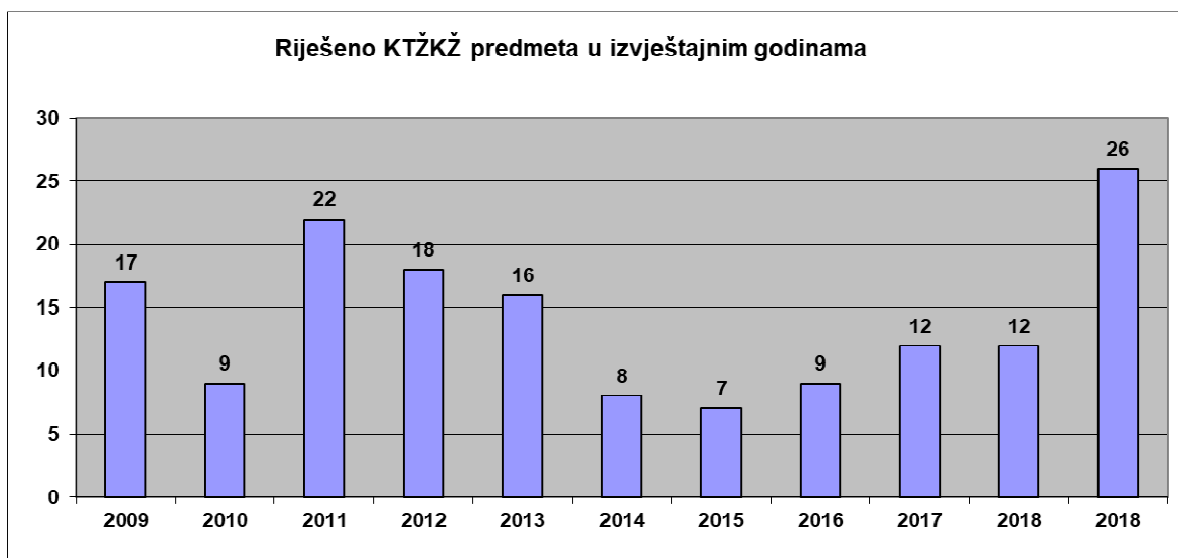
Federalno tužilaštvo zaprimilo je u 2019. godini i 26 KTŽKŽ predmeta protiv 28 lica, što je takođe više nego dvostruko u odnosu na 2018. godinu. Svi KTŽKŽ predmeti su riješeni.

Struktura KTŽKŽ predmeta prema oblastima kriminala

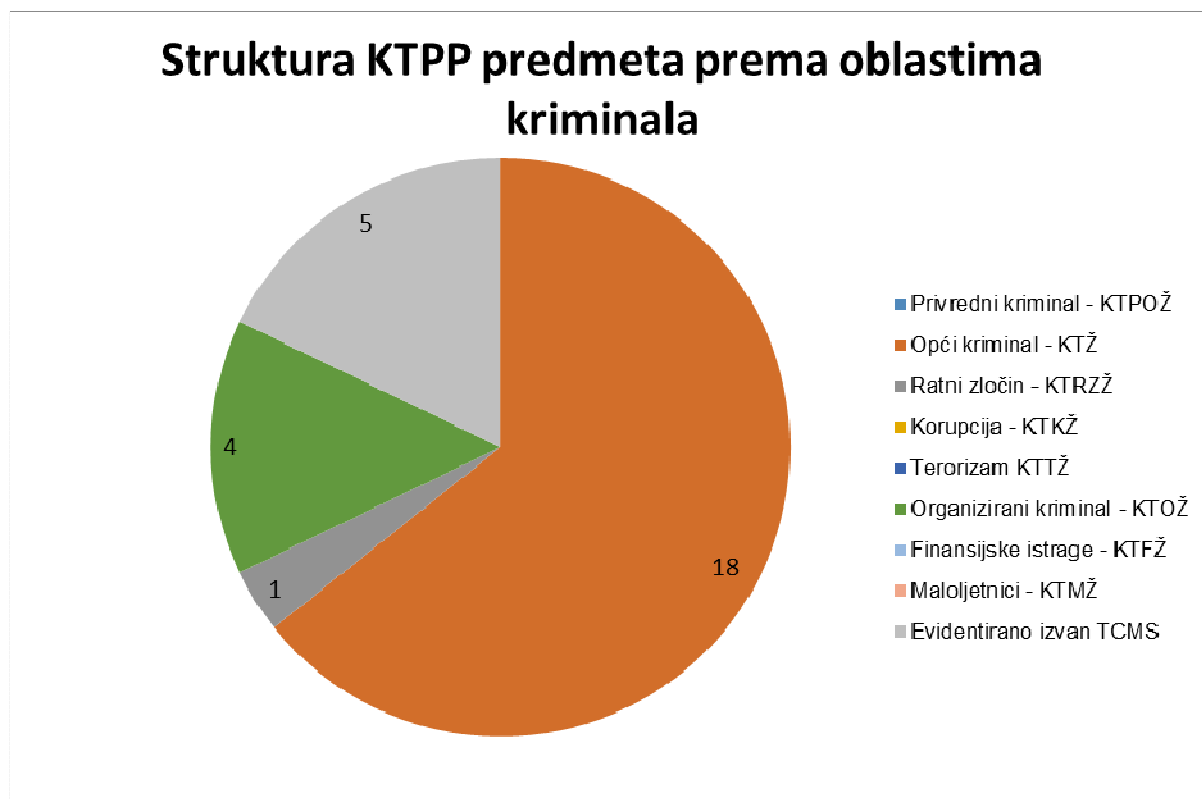

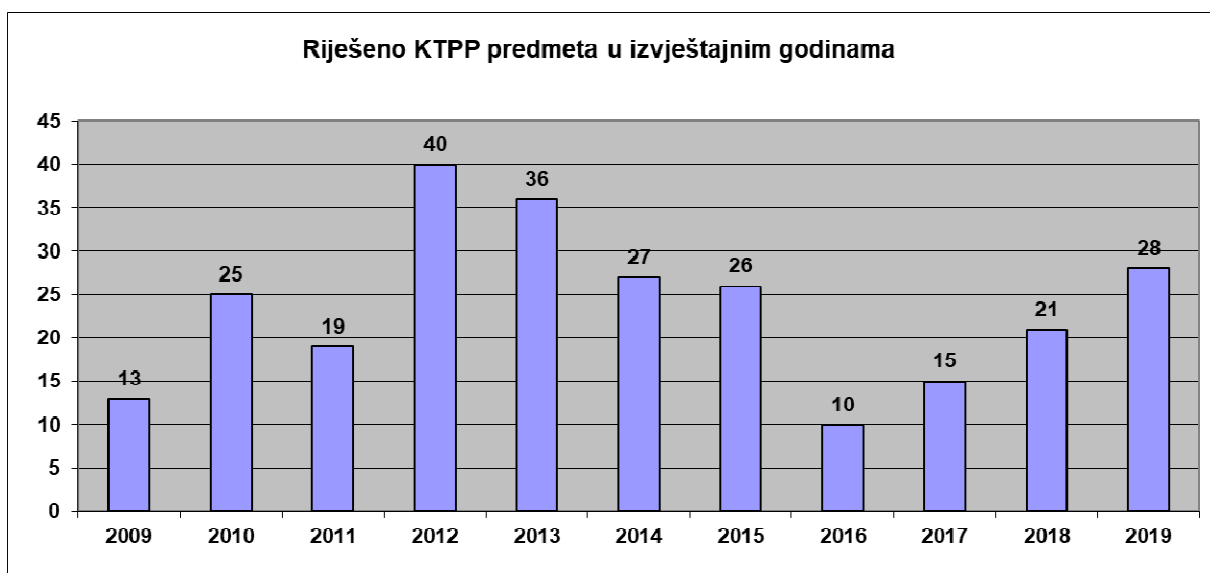
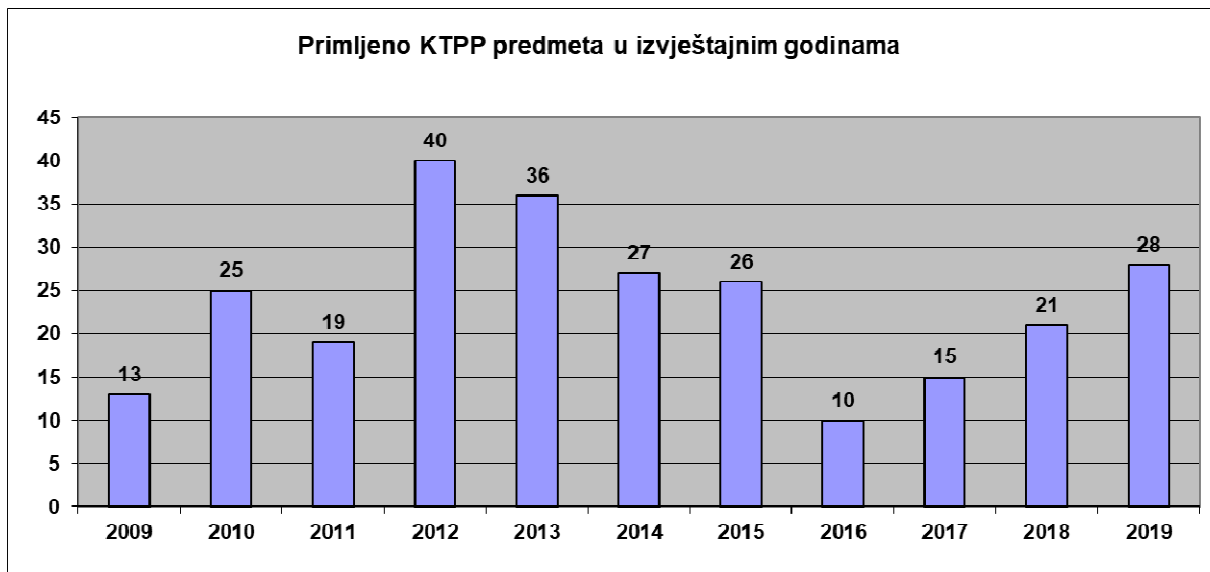
Primljeno KTŽKŽ predmeta u izvještajnim godinama

Riješeno je i 28 predmeta koji se vode po izjavljenom vanrednom pravnom lijeku – zahtjevu za ponavljanje postupka (KTPP), a koji su primljeni i bili u radu tokom 2019. godine. Od navedenih, ukupno je bilo u radu i riješena su 4 predmeta iz oblasti organizovanog kriminala, 1 predmet u oblasti ratnih zločina i 18 predmeta u oblasti opšteg kriminala, ostalih 5 predmeta je evidentirano izvan TCMS sistema. Vrhovni sud Federacije BiH je od navedenih 28 predmeta odluku donio u 25 predmeta, dok zaključno sa 31.12.2019. godine, odluku nije donio u 3 predmeta.

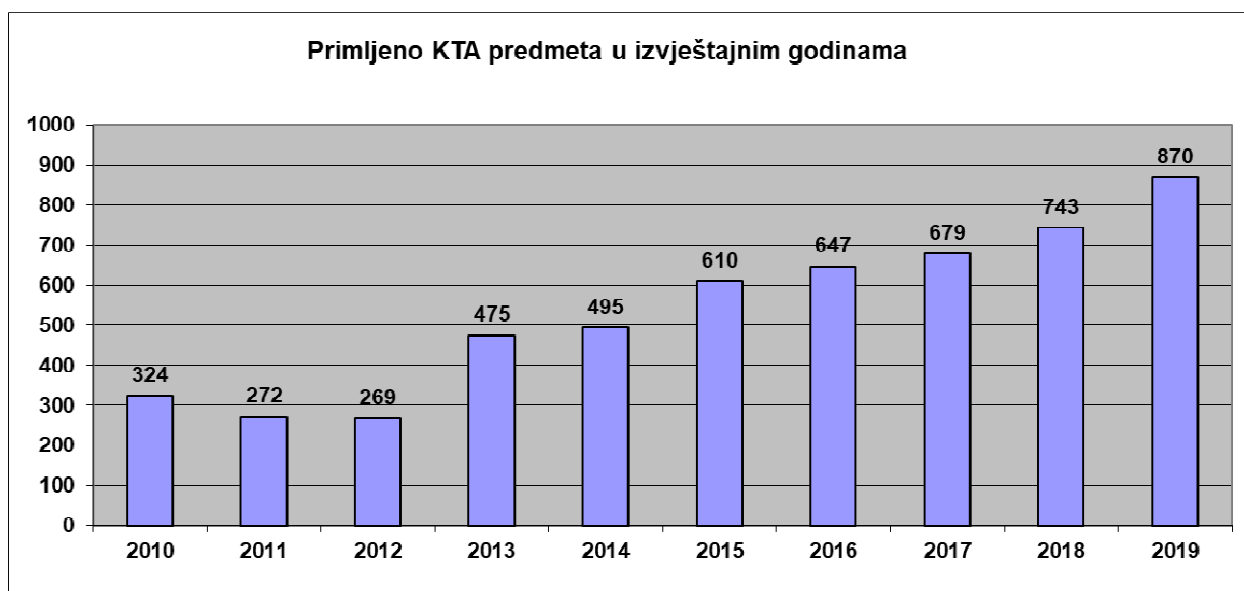
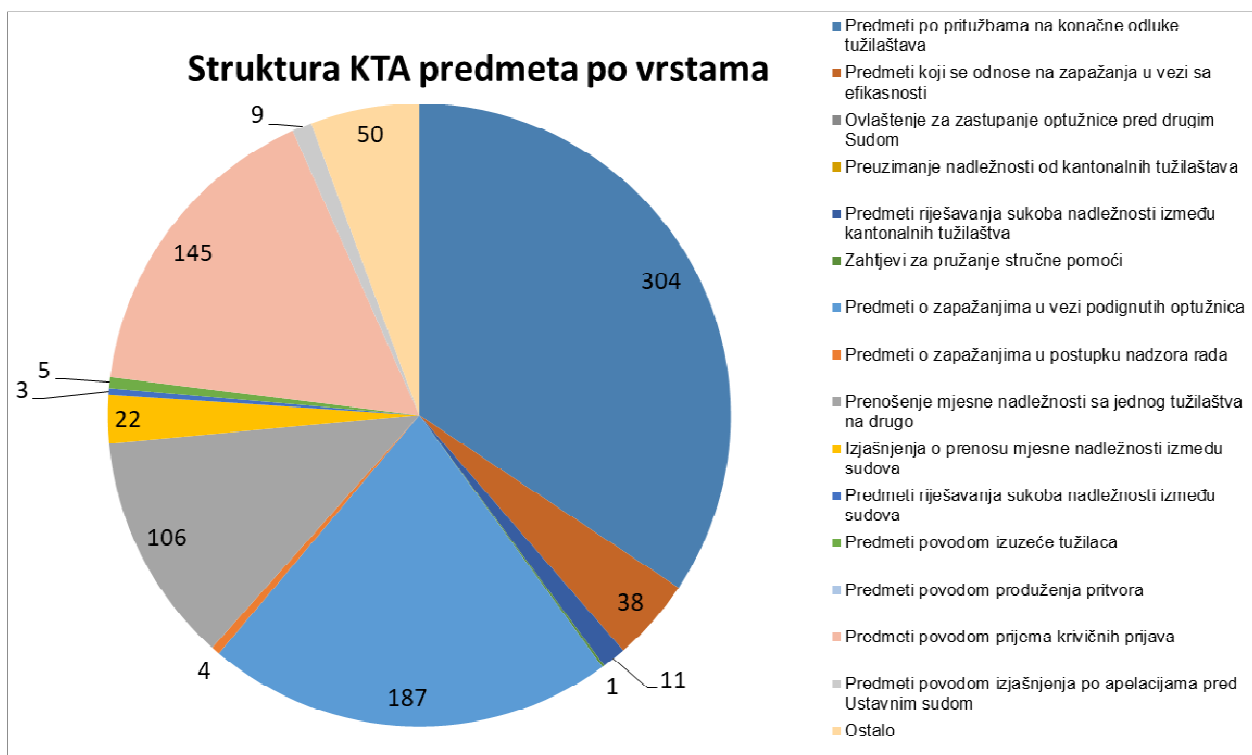
U protekloj godini, Federalno tužilaštvo nije imalo u radu KTZZ predmeta – zahtjev za zaštitu zakonitosti, jer ovaj vanredni pravni lijek nije predviđen ZKP-om FBiH. U nacrtu ZKP-a FBiH, koji je izrađen od strane Federalnog ministarstva pravde, predlaže se uvođenje ovog vanrednog pravnog lijeka u Federaciji.

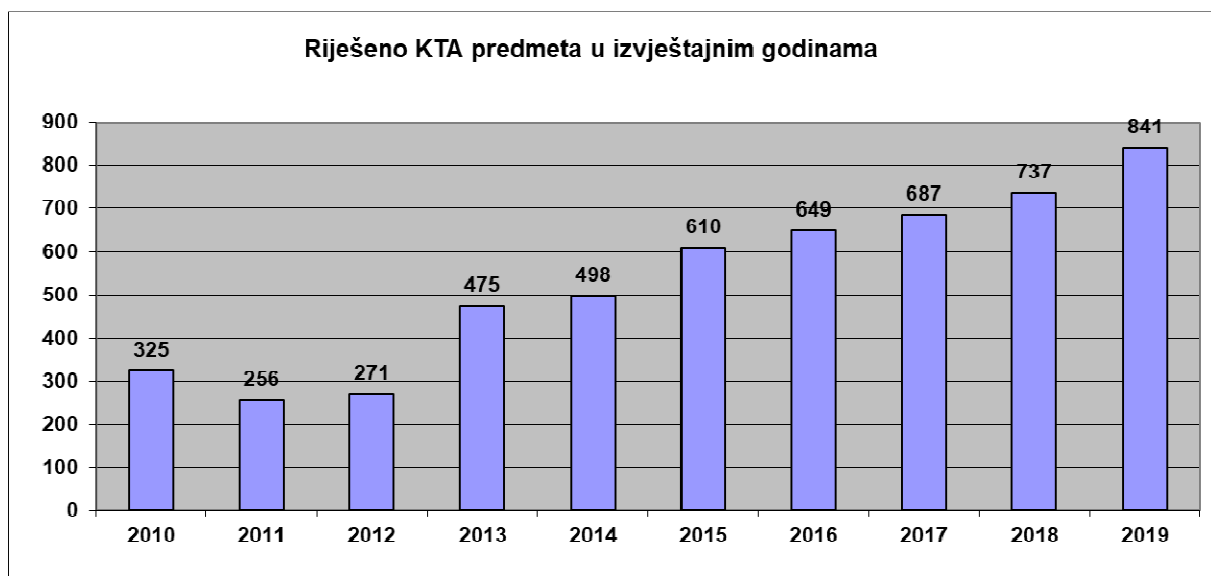
Kada su u pitanju druge vrste krivičnih predmeta, Federalno tužilaštvo postupa i u predmetima koji se vode pod oznakom KTA i odnose se na:

- *Rješavanje sukoba nadležnosti između kantonalnih tužilaštava (član 51 ZKP FBiH);*
- *Prenošenje mjesne nadležnosti sa jednog na drugo kantonalno tužilaštvo (član 35 ZKP FBiH);*
- *Produženje pritvora (član 149 ZKP FBiH);*

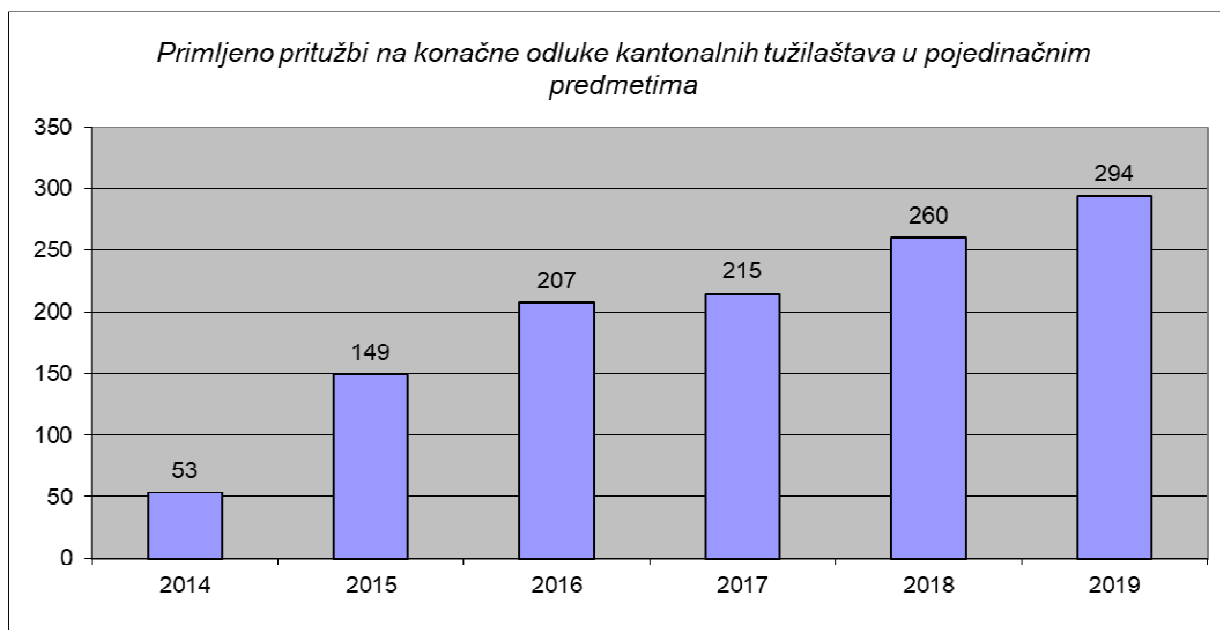
- *Izuzeće tužilaca od postupanja u konkretnim krivičnim predmetima (član 44 ZKP FBiH);*
- *Davanje ovlaštenja kantonalnom tužiocu za zastupanje optužnice pred nadležnim sudom na području drugog kantonalnog tužilaštva (u slučaju kada Vrhovni sud prenese mjesnu nadležnost suda na drugi nadležan sud na području drugog kantona – član 20 stav 2 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Pritužbe na konačne odluke kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima (neprovođenje istrage, obustava istrage – član 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja u postupku nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima (član 9 i 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja povodom podignutih optužnica kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima koje se dostavljaju na uvid (član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zapažanja u vezi efikasnosti rješavanja prijava, odnosno efikasnosti vođenja i trajanja istraga (član 20 stav 1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Zahtjevi kantonalnih tužilaštava za pružanje stručne pomoći (član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Krivične prijave fizičkih i pravnih osoba (član 48 u vezi s članom 24 ZKP FBiH);*
- *Izjašnjenja o sukobu nadležnosti između sudova (član 38 ZKP FBiH);*
- *Izjašnjenja povodom prenošenja mjesne nadležnosti između sudova Član 34 i 35 ZKP FBiH);*
- *Preuzimanje nadležnosti od kantonalnog tužilaštva (član 20 stav 2-1 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH);*
- *Izjašnjenja povodom apelacija podnesenih Ustavnom sudu BiH;*
- *Predmeti ustupljeni od Tužilaštva BiH;*
- *Ostale predmete koji se odnose na problematiku krivično-pravne oblasti iz nadležnosti kantonalnih tužilaštava i/ili Federalnog tužilaštva.*

Od ukupnog broja od 885 KTA predmeta u radu u toku 2019. godine, riješeno je njih 841, dok je preostalih 44 KTA predmeta ostalo u radu, a većina tih predmeta je zaprimljena u Federalnom tužilaštvu pred kraj 2019. godine, zbog čega nisu mogli biti riješeni iz objektivno opravdanih razloga. Od 44 neriješenih KTA predmeta, 21 predmet se odnosi na pritužbe na konačne odluke kantonalnih tužilaštava, 2 predmeta na zapažanja u vezi efikasnosti rješavanja prijava, odnosno efikasnosti vođenja i trajanja istraga, 5 predmeta na zapažanja povodom podignutih optužnica kantonalnih tužilaštava u pojedinačnim predmetima, 6 predmeta na prenošenje mjesne nadležnosti sa jednog na drugo kantonalno tužilaštvo, 2 predmeta na zahtjev za izuzeće tužilaca od postupanja u konkretnim krivičnim predmetima, 3 predmeta na prijave fizičkih i pravnih osoba i 5 ostalih predmeta koji se odnose na problematiku krivično-pravne oblasti iz nadležnosti Federalnog tužilaštva.

Iz gornjeg grafikona koji prikazuje prilog KTA predmeta u periodu od 2010. do 2019. godine, vidljivo je da je prilog ove vrste predmeta značajno porastao u 2019. godini u odnosu na prethodnu, ali i sve ranije posmatrane godine. Tako je u 2019. godini zaprimljeno 127 KTA predmeta više u odnosu na 2018. godinu. Na povećan prilog predmeta je uticala i činjenica da Federalno tužilaštvo od 2019. godine vrši kontrolu svih optužnica podignutih od strane kantonalnih tužilaštava u KTK predmetima, bez obzira na propisanu kaznu. Imajući u vidu generalno povećan prilog predmeta, kao i činjenicu da su dvije tužilačke pozicije bile nepopunjene tokom 2019. godine, od kojih i pozicija glavnog federalnog tužioca, čiju dužnost vrši prvi zamjenik glavnog tužioca, te činjenicu da jedan od federalnih tužilaca, zbog angažmana u VSTV-u BiH, zadužuje umanjen broj predmeta (60% u odnosu na ostale tužioce), a jedan tužilac radi isključivo na predmetima ratnog zločina, uz činjenicu da je, prema Kriterijima za ocjenjivanje rada tužilaca u BiH, u periodu od septembra do kraja 2019. godine pregledano 211 predmeta kantonalnih tužilaštava, od čega 24 predmeta glavnih kantonalnih tužilaca, a 187 predmeta kantonalnih tužilaca, cijeni se da je Federalno tužilaštvo ipak ostvarilo dobre rezultate u radu na ovoj vrsti predmeta i pored toga što su 44 KTA predmeta na kraju ovog izvještajnog perioda ostala neriješena, a od kojih je, zapravo, veći broj predmeta i zaprimljen krajem 2019. godine, zbog čega nije ni bilo realno očekivati da će svi predmeti biti riješeni do 31.12.2019. godine.

Pored navedenih, u Federalnom tužilaštvu se nalaze i predmeti sa oznakom tajnosti. Stepem povjerljivosti materijala, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka,¹⁸ određuje se u momentu izrade, odnosno primitka materijala, a određuje ga pošiljalac materijala ili glavni federalni tužilac. Materijal tužilaštva koji je službena tajna označava se sa oznakom „povjerljivo“ ili „interno“, a odnosi se na predmete različite prirode, mada se najčešće radi o određenim „osjetljivim“ istragama, odnosno aktivnostima u okviru takvih istraga. Ovakav materijal – predmeti, čuvaju se zaključani u metalnoj kasi, odvojeno od drugih spisa. Oznakom „interno“ označavaju se akti u vezi sa poslovima uprave Tužilaštva.

Tokom 2019. godine, u Federalnom tužilaštvu bila su 3 predmeta sa oznakom tajnosti „povjerljivo“ koji su riješeni, te 1 predmet sa oznakom tajnosti „interno“.

2.2 Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH

Ostvarivanje funkcije nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava u FBiH, koja se implementira kroz ovlaštenja glavnog federalnog tužioca, njegovih zamjenika i federalnih tužilaca, je jedna od osnovnih funkcija Federalnog tužilaštva.¹⁹

Nadzor nad radom kantonalnih tužilaštava u praksi Federalnog tužilaštva FBiH odvija se:

- U drugostepenim krivičnim predmetima (KTŽ) kontrolom kvaliteta izjavljenih žalbi na prvostepene presude kantonalnih sudova, a koje žalbe se rješavaju u drugostepenom postupku pred Vrhovnim sudom. Postupajući federalni tužioci u tim predmetima

¹⁸ Zakon o zaštiti tajnih podataka, “Službeni glasnik BiH” broj: 54/05 i 12/09.

¹⁹ Član 9 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH.

konstatuju zapažanja, naročito u pogledu kvaliteta izjavljenih žalbi, ta se zapažanja analiziraju i na pogodan način čine dostupnim kantonalnim tužilaštvima.²⁰ Ova vrsta nadzora predstavlja kontinuiran način nadzora koji se obavljao i tokom 2019. godine, tako da će se u narednom periodu ponovo analizirati i aktualizirati pitanje unapređenja kvaliteta izjavljenih žalbi;

- U skladu sa instrukcijom glavnog federalnog tužioca, kantonalna tužilaštva su obavezna da Federalnom tužilaštvu FBiH dostavljaju primjerke podignutih optužnica za krivična djela iz prvostepene nadležnosti kantonalnih sudova u Federaciji BiH, tj. podignutih optužnica protiv lica koja su izvršila krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od 10 ili više godina ili kazna dugotrajnog zatvora. Federalni tužioci koji su zaduženi za praćenje rada pojedinih kantonalnih tužilaštava pregledaju te optužnice u pogledu pravilnosti i potpunosti činjeničnih opisa izvršenja krivičnih djela i pravilnosti pravnih kvalifikacija krivičnih djela, evidentiraju svoje primjedbe i sugestije, te ih pravovremeno dostavljaju kantonalnim tužilaštvima, kako bi ova tužilaštva mogla, tokom glavnog pretresa, izmjenama optužnica, otkloniti nedostatke na koje je ukazano. U 2019. godini Prošireni kolegij glavnih tužilaca u FBiH usvojio je Zajednički stav²¹ prema kojem će kantonalna tužilaštva prioritetno postupati u predmetima koji se odnose na krivična djela korupcije i organizovanog kriminala, dok će Federalno tužilaštvo FBiH vršiti i pregled svih optužnica podignutih za koruptivna krivična djela (bez obzira na propisanu kaznu). U toku 2019. godine, ovom vrstom nadzora pregledano je 187 optužnica i data su pismena mišljenja o zapažanjima, koja su dostavljena kantonalnim tužiocima u nadležnim kantonalnim tužilaštvima. Konstatuje se povećanje broja pregledanih optužnica, odnosno broj pregledanih optužnica podignutih od strane kantonalnih tužilaštava je porastao sa 140 pregledanih optužnica u 2018. godini na 187 pregledanih optužnica u 2019. godini, što je posljedica i donošenja Zajedničkog stava kojim je proširen krug optužnica čiji se pregled vrši, a odrazilo se i na povećan broj KTA predmeta.
- U postupku rješavanja pritužbi podnosioca prijave i/ili oštećenog na konačnu odluku glavnog kantonalnog tužioca o neprovođenju istrage (član 231 stav 3 i 4 ZKP FBiH), odnosno u postupku rješavanja pritužbi oštećenog na konačnu odluku glavnog kantonalnog tužioca o obustavi istrage (član 239 stav 2 ZKP FBiH), federalni tužioci, u cilju ispitivanja osnovanosti pritužbe, pribavljaju krivični predmet kantonalnog tužioca i tom prilikom vrše nadzor da li je u konkretnom slučaju pravilno primjenjen Krivični zakon FBiH (član 20 Zakona o Federalnom tužilaštvu FBiH). O ishodu rješavanja pritužbe obavještava se podnosilac pritužbe i kantonalno tužilaštvo. Ova vrsta nadzora predstavlja najčešći način vršenja nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, a ovaj nadzor odnosi se i na pritužbe zbog neefikasnog postupanja kantonalnih tužilaštava u

²⁰ Ta zapažanja su bila iskorištena u 2010. godini za izradu Analize žalbi kantonalnih tužilaštava uložениh na prvostepene presude kantonalnih sudova u FBiH (u periodu 2008. i 2009. godine), koja je bila dostavljena svim kantonalnim tužilaštvima, a osim toga je bila i jedna od razmatranih tema na III Stručnom savjetovanju tužilaca u BiH, održanom 2010. godine u organizaciji Udruženja tužilaca FBiH. S obzirom na prisutne primjedbe na kvalitet žalbi kantonalnih tužilaca, preporuke iz ove analize aktualizirane su ponovo krajem 2015. godine po zaključku Kolegija Federalnog tužilaštva.

²¹ Broj A-31/19 od 28.01.2019. godine.

krivičnim predmetima, kada se kantonalnim tužilaštvima daju konkretne upute u pogledu prioritetnog i efikasnog rješavanja tih predmeta. Treba napomenuti da ova vrsta nadzora zaslužuje posebnu pažnju kako zbog prakse Ustavnog suda BiH u pogledu pravilne primjene člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i konkretnih odluka, u kojima je predmet ocjene tog Suda bilo i pitanje rješavanja predmeta od strane tužilaštava u razumnom roku, tako i zbog obaveze realizacije planova rješavanja starih predmeta, te sprečavanja nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja u tim predmetima.

- *Redovan i značajan način vršenja nadzora rada kantonalnih tužilaštava obavlja se kroz neposredne dvodnevne ili trodnevne posjete federalnih tužilaca kantonalnim tužilaštvima, kojom prilikom se kontroliše rad tih kantonalnih tužilaštava u skladu sa Uputstvom o postupku nadzora rada kantonalnih tužilaštava u FBiH koje donosi glavni federalni tužilac, a koje se prethodno razmatra i usvaja na Kolegiju Federalnog tužilaštva. Nakon završetka posjeta i pregleda rada, federalni tužioci sačinjavaju pojedinačne izvještaje za svako kantonalno tužilaštvo sa opisom zatečenog stanja i prijedlogom mjera odnosno preporuka za otklanjanje uočenih nepravilnosti. Prilikom svakog narednog pregleda, obavezno se pažnja poklanja i provedbi prethodno datih preporuka. Ovaj vid nadzora obavljao se već duži niz godina, međutim, u 2019. godini, nije obavljen, budući da je novim Kriterijima za ocjenjivanje rada tužilaca u BiH²² propisana obaveza Federalnog tužilaštva da izvrši pregled i sačini mišljenje o jednom predmetu svih kantonalnih tužilaca i da sačini analitičku ocjenu za pet predmeta svih glavnih kantonalnih tužilaca koji podliježu obavezi neposrednog zaduživanja i rada na predmetima. Tako je, u periodu od septembra do kraja 2019. godine pregledano 211 predmeta kantonalnih tužilaštava, od čega 24 predmeta glavnih kantonalnih tužilaca, a 187 predmeta kantonalnih tužilaca. Stoga je, usljed objektivne nemogućnosti da se izvrši redovni nadzor rada kantonalnih tužilaštava uz analitičko ocjenjivanje navedenih predmeta, a imajući u vidu da analitički predmet takođe predstavlja jedan vid nadzora rada kantonalnih tužilaštava, odlučeno da se redovni nadzor u smislu posjeta kantonalnim tužilaštvima odgodi za 2020. godinu.*
- *U skladu sa Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima u BiH i drugim aktima VSTV-a BiH donesenim radi pravilne primjene ovog pravilnika, v.d. glavnog federalnog tužioca je obavljao nadzor nad realizacijom planova rada i planova rješavanja starih predmeta kantonalnih tužilaštava, putem analize izvještaja o rezultatima rada kantonalnih tužilaštava, kao i nadzor nad priznavanjem većeg vrednovanja predmeta od strane glavnih kantonalnih tužilaca.*
- *U saradnji sa projektnim timom VSTV-a BiH (Projekat jačanja tužilačkih kapaciteta), u toku 2019. godine, održane su dvije sjednice Proširenog kolegija glavnih tužilaca u FBiH posvećene pitanju strateškog planiranja, odnosno praćenju realizacije prethodnog Strateškog okvira i uspostavljanju konkretnih ciljeva djelovanja i rada tužilaštava u FBiH za budući trogodišnji period.*

²² „Službeni glasnik BiH“ broj 93/18

- Početkom 2017. godine, u okviru IPA projekta 2013 – “Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH”, potpisan je Interni finansijski Memorandum o razumijevanju o zajedničkim aktivnostima u cilju realizacije odredbi Grant sporazuma. Krajem 2019. godine, potpisan je novi Interni finansijski Memorandum o razumijevanju o zajedničkim aktivnostima u cilju realizacije odredbi Grant sporazuma u okviru IPA projekta 2017. godine, u kojem su predviđena sredstva za finansiranje plaća jednog stručnog saradnika, dok IPA fond više ne obezbjeđuje sredstva za finansiranje tužilaca i druge troškove koji nastaju u procesuiranju ratnih zločina. Nadzor rada u predmetima ratnih zločina odvijao se kroz kontrolu predmeta u žalbenom postupku, donošenje odluka po pritužbama na odluke o obustavi i neprovođenju istrage kantonalnih tužilaštava, kontrolu optužnica u ovim predmetima i kroz redovnu razmjenu informacija, putem davanja uputa i sugestija kantonalnim tužiocima u rješavanju predmeta ratnih zločina. Nadležnim tijelima redovno su dostavljena četiri kvartalna i četiri finansijska izvještaja, te šestomjesečni i godišnji izvještaj o radu, kao i dva izvještaja na obrascima OSCE-a, iz kojih je vidljiv značajan napredak u procesuiranju predmeta ratnih zločina i u kojem je prikazan ostvareni cilj predviđen Memorandumom, a to je da se, do kraja 2018. godine, riješi 50% predmeta ratnih zločina evidentiranih u kantonalnim tužilaštvima na dan 05.07.2013. godine, te u narednom periodu nastavi sa smanjenjem broja neriješenih predmeta. Naime, putem navedenog šestomjesečnog izvještaja, kao i tabelarnih evidencija koje priprema Federalno tužilaštvo i distribuiraju kantonalnim tužilaštvima u svrhu praćenja rada na svakom pojedinačnom predmetu, utvrđeno je da je od 298 predmeta evidentiranih na dan 05.07.2013. godine, do 31.12.2019. godine riješen 271 predmet, što znači da je riješeno 90,94% zatečenih predmeta. Tužioci i osoblje koje radi na predmetima ratnih zločina u kantonalnim tužilaštvima i u Federalnom tužilaštvu redovno učestvuju na edukacijama, radionicama, sastancima i obukama iz ove oblasti, unapređujući tako svoja znanja i vještine, te razmjenjujući iskustva.
- Počev od 2003. godine, glavni federalni tužilac je, u saradnji sa Kolegijem Federalnog tužilaštva, dao više mišljenja i odgovora na postavljena pitanja kantonalnih tužilaštava koja su se odnosila na primjenu Krivičnog zakona FBiH i Zakona o krivičnom postupku FBiH, kao i obaveznih uputstava opšteg i pojedinačnog karaktera.²³ Prilikom pregleda

²³ U dosadašnjoj praksi rada dato je više opštih obaveznih i pojedinačnih uputstava u konkretnim krivičnim predmetima u kantonalnim tužilaštvima, npr: Pojedinačno obavezno uputstvo broj: A-183/2003 od 09.04.2003. godine, Pojedinačno Obavezno uputstvo A-184/03 od 10.04.2003.godine, Mišljenje broj: A-463/2003 od 15.08.2003. godine i A-442/2003 od 18.09.2003. godine, Obavezno uputstvo broj: A-90/2003 od 11.02.2004. godine, Obavezno uputstvo broj: A-90/2005 od 25.02.2005. godine, Obavezno uputstvo broj: A-509/2004 od 18.08.2006. godine, Obavezno uputstvo A-474/05 od 17.04.2007.godine - Uputstvo u postupku nadzoru rada kantonalnih tužilaštva u FBiH, Obavezno uputstvo broj: A-234/2007 od 22.06.2007. godine, Obavezno uputstvo broj: A-396/2007 od 05.11.2007. godine, Instrukcija broj: A-355/2008 od 18.09.2008. godine, Pravila o postupanju u postupku pregovaranja o krivnji i zaključenju sporazuma o krivnji broj: A-503/2008 od 16.12.2008. godine, koja su donijeli glavni federalni tužilac i glavni kantonalni tužioci na sjednici Proširenog kolegija Federalnog tužilaštva FBiH od 16.12.2008. godine, Obavezno uputstvo broj: A-445/2009 od 30.09.2009. godine kojim se stavlja na snagu i u primjenu Uputstvo o postupanju i saradnji OSL i tužioca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage, Zajednički stav Proširenog kolegija Federalnog tužilaštva FBiH o načinu obavljanja konsultacija broj: A-46/2010 od 16.03.2010. godine, Pojedinačno mišljenje Glavnog federalnog tužioca KTA – 95/10 od 03.06.2010. godine, Obavezno uputstvo broj: A-226/2011 od 23.05.2011. godine, Obavezno uputstvo broj: A-88/2013 od 08.02.2013. godine, Obavezno uputstvo broj: A-683/2013 od 25.10.2013. godine kojim se stavlja na snagu i u primjenu Uputstvo o postupanju i saradnji OSL i tužioca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage (ovim uputstvom stavljeno je

rada kantonalnih tužilaštava i pregleda pojedinačnih krivičnih predmeta, nadzor se usmjerava i na provođenje datih obaveznih uputstava. Svrha ovih aktivnosti bila je usmjerena na rješavanje dilema u primjeni materijalnog ili procesnog zakona, ujednačavanje prakse postupanja kantonalnih tužilaštava, poboljšanje efikasnosti rada kantonalnih tužilaštava, te sprečavanje nastupanja zastarjelosti krivičnog gonjenja. Međutim, stečena iskustva u ovoj vrsti nadzora ukazuju na to da kantonalna tužilaštva, kako zbog objektivnih, tako i zbog subjektivnih okolnosti, ne posvećuju dovoljno pažnje provođenju obaveznih opštih ili pojedinačnih obaveznih uputstava, zbog čega će i u narednom periodu ovoj vrsti nadzora biti posvećena posebna pažnja.

2.3 Ostale aktivnosti u krivičnoj oblasti

Federalni tužioci su članovi radnih i ekspertnih grupa koje prate implementaciju postojećih propisa iz oblasti krivičnog zakonodavstva u cilju unaprijeđenja praksi pravosudnih organa, te izrade prijedloga za poboljšanje i usklađivanje domaćih zakona sa međunarodnim konvencijama iz relevantnih oblasti i njima garantovanim standardima ljudskih prava i sloboda, kao i radnih grupa koje su obrazovane radi implementacije određenih projekata.

Tužioci Federalnog tužilaštva aktivni su učesnici i u izradi različitih drugih zakona, podzakonskih akata i strateških dokumenata iz krivično-pravne oblasti.

Tako je, Rješenjem Ministra pravde BiH, na prijedlog Federalnog tužilaštva, jedna federalna tužiteljica imenovana za člana Radne grupe za izradu Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, koja grupa je započela sa radom u septembru 2019. godine. Naredni sastanci su održavani uglavnom na mjesečnom nivou, a na sastancima se između ostalog razgovaralo o praksi Evropskog suda za ljudska prava u pogledu "tužilačkih predmeta", kako bi mogao biti utvrđen koncept za nacрте zakona u BiH, te razmatrane prakse u susjednim državama, sve u cilju izrade Nacrta zakona. Nacrt zakona je izrađen, ali aktivnosti u radu grupe nisu još uvijek završene, te se očekuje poziv Ministarstva pravde u vezi sa finalizacijom, odnosno definitivnim usaglašavanjem i usvajanjem rješenja datih u Nacrtu.

Nadalje, u toku 2019. godine, federalne tužiteljice su učestvovalе u radu Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalnih migracija. Održana su tri sastanka Udarne grupe, od kojih dva redovna na kojima je razmatrana tekuća problematika stanja u oblasti trgovine ljudima, i jeda sastanak na kojem su prisustvovali glavni kantonalni i okružni tužioci, predstavnici policijskih agencija i drugi relevantni faktori. Sastanak je organizovan imajući u

van snage Obavezno uputstvo broj: A-445/2009 od 30.09.2009. godine), Obavezno uputstvo broj: A-632/2013 od 29.10.2013. godine o postupku rješavanja pritužbi na naredbe o neprovođenju istrage, naredbe o obustavi istrage, kao i pritužbi zbog neefikasnog rada tužilaca u krivičnim predmetima i dr., Obavezno uputstvo A-126/15 od 11.03.2015. godine o postupanju u predmetima protiv osumnjičenih zbog krivičnih djela iz čl. 25 Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, Dopuna Obaveznog uputstva broj A-632/13 od 13.03.2015. godine, Obavezno uputstvo A-376/15 od 25.06.2015. godine, Obavezno uputstvo A-13/15 od 06.01.2016. godine o uložnim žalbama kantonalnih tužilaca, Obavezno uputstvo A-13/15 od 06.01.2016. godine o predmetima u kojima je nastupila zastarjelosti krivičnog gonjenja, Obavezno uputstvo broj A-550/16 od 20.10.2016. godine o postupanju tužilaštava sa KTA i KTN predmetima.

vidu da iz izvještaja međunarodnih organizacija koje prate trgovinu ljudima u BiH, a naročito posljednjeg izvještaja Državnog sekretarijata SAD, proizilazi da se od BiH traži da osigura da slučajevi trgovine ljudima budu proaktivno istraženi, a počinioci procesuirani. Na ovom sastanku se razgovaralo o potrebi djelimične transformacije Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalnih migracija, njenim proširenjem, kako bi obuhvatila i institucije koje do sada nisu bile uključene kao što je Služba za strance, ali i uspostavljanjem Mreže specijalizovanih tužilaca i istražilaca, koji bi bili uključeni u Mrežu. Ministarstvo sigurnosti BiH je obavezano da u narednom periodu provodi aktivnosti na izradi potrebne Strategije i Akcionih planova u ovoj oblasti. Takođe, u okviru rada u ovoj grupi je i praćenje i periodično prikupljanje podataka od kantonalnih tužilaštva, koji se odnose na broj procesuiranih predmeta trgovine ljudima u 2019. godini, te su podaci od strane ovog tužilaštva i prikupljeni i dostavljeni Ministarstvu sigurnosti BiH-Državnom koordinatoru za borbu protiv trgovine ljudima.

Početkom 2019. godine, Federalno tužilaštvo je, u saradnji sa UNICEF BiH, nastavilo aktivnosti započete u 2018. godini u vezi sa primjenom Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku²⁴, te je sačinjen Plan i program rada, a na osnovu potreba iskazanih od strane samih učesnika sastanaka - kantonalnih tužilaca, uz saglasnost v.d. glavnog federalnog tužioca, kao i glavnog tužioca Tužilaštva Brčko Distrikta BiH. Nakon toga, tokom 2019. godine, održana su još tri sastanka, kao i Peti Koordinacioni sastanak u okviru XII Stručnog savjetovanja tužilaca u Bosni i Hercegovini u Neumu u periodu od 07-09.10.2019. godine, u okviru kojeg je doneseno više zaključaka, koje je Federalno tužilaštvo dostavilo svim relevantnim institucijama na koje se odnose, radi njihove realizacije, kao i Stalnoj komisiji za edukaciju VSTV BiH.²⁵ S obzirom na pozitivna iskustva ovakvih sastanaka, jer je ocijenjeno da su rezultirali dobroj praktičnoj edukaciji tužilaca, koja se odnosila kako na usko pravne teme koje su izlagane od strane samih tužilaca (s ciljem razmjene i ujednačavanja prakse), tako i na predavanja stručnjaka drugih struka na koje se tužioci usko oslanjaju u svom radu, što se posebno odnosi na stručne savjetnike – psihologe zaposlene u tužilaštvima i sudovima, kao i predstavnike centara za socijalni rad i dr., izvjesno je da će se tokom naredne godine nastaviti sa istim načinom rada. Kako se, shodno dosadašnjoj praksi, radi o dvodnevnim sastancima, i u tom kontekstu, izostajanju tužilaca sa posla koje se nije računalo u obavezne dane provedene na edukacijama, jedan od zaključaka ovogodišnjeg savjetovanja u Neumu je bio i da se Koordinacioni sastanci tužilaca za maloljetnike u FBiH, uvrste u Program početne obuke i Program stručnog usavršavanja CEST FBiH za 2020. godinu. U tom pravcu, Federalno

²⁴ Prvi Koordinacioni sastanak kantonalnih tužilaca u FBiH, a koji rade na maloljetničkom referatu, održan je na XI Stručnom savjetovanju tužilaca u Neumu (01-03.10.2018. godine), "Panel 4 - Djeca u sukobu i djeca u kontaktu sa zakonom. Jedan od usvojenih zaključaka bio da se periodično nastavi sa održavanjem ovih sastanaka, sve u cilju ostvarivanja konstruktivne saradnje između kantonalnih tužilaca, a prvenstveno radi razmjene iskustava, te posebno identifikovanja najboljih praksi u pogledu primjene alternativnih modela postupanja, kao i potreba za daljim edukacijama, sve u smislu odredbi "novog" Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, odnosno propisanih obaveza tužilaca.

²⁵ Shodno Zaključcima VSTV BIH, usvojenim na sjednici održanoj dana 20.12.2018. godine, povodom razmjene pravnih informacija i materijala sa stručnih skupova, dostavljenih uz dopis broj: 07-50-2-180-1/2019 od 10.01.2019. godine.

tužilaštvo FBiH, uputilo je CEST-u FBiH dopis²⁶ sa navedenim prijedlogom, koji zaključak/prijedlog je i usvojen, te su sastanci Koordinacionog odbora uvršteni u Program početne obuke i stručnog usavršavanja CEST FBiH za 2020. godinu.

Federalna tužiteljica, specijalizirana za rad na maloljetničkom referatu, je u 2019. godini angažovana u okviru Radne grupe za izradu nacrtu obrasca za identifikovanje ne/ispunjenosti uslova za izricanje odgojnih preporuka, odnosno Liste resursa za primjenu odgojnih preporuka u FBiH. Naime, u skladu sa članom 32 Uredbe o primjeni odgojnih preporuka, svi organi starateljstva su imali obavezu da nadležnim pravosudnim organima dostave listu subjekata sa kojima su zaključili sporazume za primjenu odgojne preporuke „uključivanje u rad bez naknade“. S obzirom da svi organi starateljstva nisu ispunili navedenu obavezu, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, u partnerstvu sa Centrom za ljudska prava Mostar, a u okviru UNICEF projekta „Pravda za svako dijete“ je pristupilo izradi sveobuhvatne, jedinstvene liste svih resursa za primjenu svih odgojnih preporuka za područje cijele Federacije Bosne i Hercegovine. U protekloj godini je održan radno – konsultativni okrugli sto u organizaciji Centra za ljudska prava u Mostaru, pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Radna grupa je prezentovala nacrt navedenog obrasca. Nakon njegovog usaglašavanja, nadležnim kantonalnim centrima, dat je rok za primjedbe i sugestije, kao i upitnik za procjenu ispunjenosti uslova, koje je potrebno da popune nadležni općinski centri za socijalni rad. Tako je, u junu 2019. godine, održan okrugli sto na kojem su se razmatrale dostavljene predmetne sugestije i primjedbe. Sa navedenim aktivnostima je federalna tužiteljica kontinuirano upoznavala prisutne na svim održanim Koordinacionim sastancima tužilaca za maloljetnike, te su isti, između ostalog, imali priliku dati svoje primjedbe i sugestije nakon održanog III Koordinacionog sastanka u Sarajevu. U 2019. godini, a zbog obimnosti posla, te raznolikosti „na terenu“, još uvijek nije sačinjena konačna Lista ustanova i organizacija za primjenu odgojnih preporuka, a koja će biti dostavljena pravosudnim institucijama, odnosno nadležnim tužiocima i sudijama na području FBiH. Takođe, u okviru seminara „Stručno usavršavanje svih subjekata koji u provođenju Zakona o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, rade na poslovima prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, i to ovlaštenih službenih lica (policija), socijalnih radnika, medijatora, advokata i radnika zaposlenih u ustanovama i zavodima za izvršenje krivičnih sankcija“, koje za područje FBiH, organizuje Federalno ministarstvo pravde u saradnji sa UNICEF u BiH, u okviru projekta „Pravda za svako dijete“, federalna tužiteljica specijalizirana za rad na maloljetničkom referatu je učestvovala kao predavač na temu „Maloljetničko materijalno krivično pravo“.

Jedna federalna tužiteljica je u 2019. godini učestvovala u Radnoj grupi za izradu Prednacrtu zakona o bazi podataka rezultata analiza dezoksiribonukleinske kiseline i Pravilnika o načinu prikupljanja i uzimanja uzoraka biološkog materijala za potrebe DNK analize u krivičnom postupku, o načinu pakiranja prikupljenog biološkog materijala, čuvanja, obrade i pohrane uzoraka i dobivenih rezultata DNK analize u FBiH. U 2019. godini održano je više sastanaka ove Radne grupe, a rad na izradi prednacrtu i Pravilnika nije okončan, te se nastavlja i u 2020. godini.

²⁶ Broj: A-356/19 od 16.09.2019. godine

U maju 2019. godine, u sklopu TAIEX Misije stručne procjene: Saradnja između tijela za provođenje Zakona u BiH, u saradnji sa Direkcijom za evropske integracije, u Sarajevu u prostorijama Delegacije Evropske unije, eksperti Misije za stručnu procjenu su obavili razgovore sa predstavnicima policijskih agencija i tužilaštava u BiH. S tim u vezi, zamjenica glavnog federalnog tužioca je kao predstavnik Federalnog tužilaštva učestvovala u ovim razgovorima, zajedno sa predstavnicima Tužilaštva BiH, KT TK, KT KS i Tužilaštva Brčko distrikta BiH, a tokom kojeg su izneseni stavovi i mišljenja vezano za navedenu tematiku. Nakon toga, eksperti i predstavnici organizatora prisutne predstavnike institucija sa kojima su obavljani razgovori upoznali su sa preliminarnim zaključcima koji se odnose na:

- Međusobnu saradnju policijskih agencija BiH,*
- Saradnju tih agencija i tužilaštava u BiH i*
- Međunarodnu saradnju.*

Uz konstataciju da se generalno ta saradnja može ocijeniti dobrom, ukazali su na uočene različite probleme, a između ostalog: zbog brojnosti agencija za provedbu zakona u BiH pitanja načina jačanja okvira međusobne saradnje između agencija za provedbu zakona u BiH, a potom i sa tužilaštvima u BiH, naročito radi uspostavljanja specijalizovanih ili međuresornih istražnih timova za rješavanje složenih slučajeva organizovanog kriminala, korupcije i dr. djela, uspostavljanje baze podataka i regulisanje uzajamnog pristupa tim bazama, razmjena podataka i informacija između agencija za provedbu zakona i tužilaštava, organizovanje zajedničkih edukacija itd., a kao ilustraciju sporog poboljšanja te saradnje, posljedicom toga i neefikasnog rada, time i uspješnih krajnjih rezultata navedeno je još uvijek neriješeno uspostavljanja bh. oficira za vezu sa EUROPOL-om, jednom od najvažnijih tačaka po pitanju sigurnosti u procesu evropskih integracija i obaveza koja proizilazi iz Sporazuma o saradnji kojeg je BiH potpisala sam Europskom policijom (EUROPOL).

U oktobru 2019. godine, Federalno tužilaštvo je izradilo edukativni materijal "Stavovi iz odluka Vrhovnog suda FBiH u odnosu na neka od krivičnih djela Liste koruptivnih krivičnih djela VSTV BiH – KZ FBiH i u odnosu na odredbe Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom u FBiH", koji je predstavljen na XII Stručnog savjetovanja tužilaca u Bosni i Hercegovini, održanom u oktobru prošle godine. U ovom materijalu izloženi su stavovi iz odluka Vrhovnog suda FBiH, u odnosu na neka od krivičnih djela Liste koruptivnih krivičnih djela VSTV BiH - KZ FBiH, koje odluke su donesene u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2018. godine. Navedeno je ocijenjeno korisnim budući da su u praksi uočeni određeni problemi, nejasnoće, dileme i propusti po podignutim optužnicama kantonalnih tužilaštava za neka od krivičnih djela sa Liste koruptivnih krivičnih djela VSTV BiH - KZ FBiH, odnosno (ne)osnovana ukazivanja žalbama subjekata žalbi na pobijane presude donesene protiv optuženih lica za ta krivična djela, a s tim u vezi i (ne)osnovani odgovori na žalbe, odnosno i od strane federalnih tužilaca (ne)osnovani prijedlozi po uložnim žalbama subjekata žalbi. Takođe, polazeći od toga da su se tužioci kantonalnih tužilaštava u FBiH i tužioci Federalnog tužilaštva u praksi suočili sa određenim dilemama u primjeni odredbi Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH²⁷, u ovom materijalu su izloženi i neki od stavova iz rješenja

²⁷ „Službene novine FBiH“, broj 71/14 od 03.09.2014. godine

Vrhovnog suda FBiH povodom žalbi uložениh na rješenja prvostepenih sudova, u kojim rješenjima su primijenjene i odredbe ZOONSIKD.

U toku protekle godine, dva tužioca Federalnog tužilaštva su bila angažovana kao konsultativni tužioci za novoimenovane kantonalne tužioce, te su učestvovali i na seminarima posvećenim ovoj problematici.

Federalno tužilaštvo aktivno sarađuje sa CEST-om FBiH predlažući teme za stručne edukacije u okviru izrade programa stručnog usavršavanja, te federalni tužioci aktivno učestvuju u implementaciji tog programa, kroz učešće na seminarima, ali i u svojstvu edukatora. Svi federalni tužioci su ostvarili potreban broj dana edukacije u 2019. godini.

2.4 Upravna, građanska i administrativna oblast

U upravnoj oblasti, prema Zakonu o upravnom postupku²⁸ takođe su predviđena određena ovlaštenja nadležnog tužioca u postupku po pravnim lijekovima. Tako, između ostalih, tužilac može izjaviti žalbu protiv rješenja kojim je povrijeđen zakon u korist pojedinaca ili pravnog lica, a na štetu javnog interesa.²⁹ Federalni tužilac je takođe ovlašten pod zakonom predviđenim uslovima izjaviti vanredne pravne lijekove protiv konačnog, odnosno onog upravnog akta protiv kojeg nije dopuštena žalba, a koji je donio federalni organ uprave - obnovu postupka,³⁰ zahtjev za zaštitu zakonitosti,³¹ poništavanje i ukidanje rješenja po pravu nadzora³² i vanredno ukidanje rješenja.³³

U toku 2019. godine nije bilo predmeta po vanrednom pravnom lijeku - zahtjev za sudsku zaštitu u prekršajnoj oblasti (oznaka: UT). U građanskoj oblasti, po vanrednom pravnom lijeku (oznaka: GT), takođe nije bilo predmeta u 2019. godini.

U radu Federalnog tužilaštva redovno se nalazi i značajan broj administrativnih predmeta, koji se tiču različitih aktivnosti koje ovo tužilaštvo preduzima u okviru svojih nadležnosti. Ovi predmeti, između ostalog, obuhvataju i rad na izradama različitih strategija, izvještavanje o implementaciji strategija i/ili akcionih planova iz djelokruga Federalnog tužilaštva, pružanje informacija i aktivnosti u saradnji sa određenim državnim i međunarodnim institucijama i organizacijama civilnog društva, prikupljanje relevantnih podataka i obavještenja od kantonalnih tužilaštava u FBiH važnih za efikasnu organizaciju rada i realizaciju usvojenih politika, itd.

Federalno tužilaštvo je u 2019. godini imalo u radu ukupno 649 administrativna predmeta (A predmeti), koji su do kraja godine svi riješeni.

²⁸ Zakon o upravnom postupku, „Službene novine FBiH“ broj: 2/98 i 48/99.

²⁹ Član 221 Zakona o upravnom postupku.

³⁰ Član 247 Zakona o upravnom postupku.

³¹ Član 259 Zakona o upravnom postupku.

³² Član 261 Zakona o upravnom postupku.

³³ Član 265 Zakona o upravnom postupku.

U julu 2016. godine, VSTV BiH je usvojilo Smjernice za izradu i provođenje plana integriteta u pravosudnim institucijama BiH³⁴, na temelju kojih je glavni federalni tužilac donio odluku o formiranju Radne grupe za izradu Plana integriteta Federalnog tužilaštva³⁵. Radna grupa je, donošenjem Programa rada, započela aktivnosti na izradi Plana integriteta i u 2017. godini izradila prijedlog Plana integriteta, koji je nakon pribavljene saglasnosti od strane glavnog federalnog tužioca, poslan na mišljenje VSTV-u. Nakon što je dostavljeno mišljenje VSTV-a, glavni federalni tužilac je usvojio Plan integriteta³⁶, imenovao sekretara Federalnog tužilaštva za koordinatora realizacije Plana integriteta i započete su aktivnosti na njegovoj provedbi. Koordinator Plana integriteta i izvršioci mjera iz Plana za upravljanje rizicima Plana integriteta FT FBiH realizovali su većinu zadataka i mjera čija je realizacija predviđena u toku 2019. godine, kao i mjera čija je realizacija započeta u toku 2019. godine, a čije provođenje je kontinuiranog karaktera, o čemu će, u ostavljenom roku, do 15.04.2020. godine, biti dostavljen Izvještaj VSTV-u BiH.

2.5 Ostvarenje Plana rada u 2019. godini

U odnosu na pretpostavljeni obim rada koji je naveden u Planu rada za 2019. godinu, evidentno je da je riješeno manje KTŽ predmeta (za 15), dok je riješeno više KTŽK predmeta u odnosu na planirani obim rada (za 8), dok su četiri KTŽK predmeta ostala neriješena na sudu, pa se očekuje zakazivanje i održavanje pretresa u toku 2020. godine, a u cilju donošenja presude. Što se tiče KTŽKŽ predmeta riješeno je 16 predmeta više u odnosu na planirani obim rada, jer je priliv ove vrste predmeta bio u izvještajnom periodu u porastu u odnosu na period koji je uzet u obzir pri planiranju priliva. U toku 2019. godine, u odnosu na planirani obim rada, riješeno je i značajno više KTA predmeta (za 162), te KPPP predmeta (za 10), dok je riješeno manje A predmeta (za 82), što je bilo uvjetovano porastom, odnosno, u slučaju A predmeta smanjenjem priliva predmeta u odnosu na prethodne godine.

3 USLOVI SMJEŠTAJA, KADROVSKA, TEHNIČKA I FINANSIJSKA OPREMLJENOST ZA VRŠENJE OSNOVNIH DUŽNOSTI

3.1 Uslovi smještaja

Kada su u pitanju uslovi smještaja Federalnog tužilaštva FBiH, problem i dalje predstavlja disperziranost službenih prostorija Federalnog tužilaštva na tri sprata (prizemlje, 2. i 4. sprat), a što značajno utiče na sigurnosne uslove, internu i komunikaciju sa strankama, racionalnost ulaganja sredstava za neophodna kapitalna ulaganja itd. Neophodno je pristupiti izmjeni elektro-instalacija u zgradi u kojoj je smješteno Federalno tužilaštvo, jer kapacitet postojećih instalacija ne može zadovoljiti normalno korištenje klima uređaja i drugih potrošača električne energije, ne samo Federalnog tužilaštva, nego i ostalih korisnika koji su smješteni u istoj zgradi. Takođe, jedno od urgentnih pitanja jeste pitanje sigurnosnih uslova, koje je

³⁴ Broj 08-02-3-2080-1/2016, od 08.07.2016. godine

³⁵ broj A-406/16, od 06.09.2016. godine

³⁶ Odluka o usvajanju i provođenju Plana integriteta, broj A-406/16 od 30.03.2018. godine

potrebno poboljšati, ali koje u osnovi ovisi od rješavanja uslova smještaja. Vrhovni sud, je još u 2016. godini pokrenuo aktivnosti u cilju iznalaženja mogućnosti da se racionalnije preraspodijeli prostor, podigne razina sigurnosti na viši nivo, pa su u tom smislu održani sastanci sa predstavnicima Vrhovnog suda, Ustavnog suda FBiH i Sudske policije FBiH, a očekuje se i u toku 2020. godine nastavak ovih aktivnosti, zajedno sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

Stupanjem na snagu Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, problem smještajnih kapaciteta i uslova smještaja ponovo je aktualiziran i dodatno naglašen nedostatnošću prostora za smještaj novih kadrova (tužilaca, stručnih savjetnika i ostalog administrativnog osoblja) koje je potrebno uposliti u Poseban odjel Federalnog tužilaštva, te se javila i potreba osiguranja dodatnih prostorija radi vršenja poslova iz prvostepene nadležnosti (prostorija za saslušanja, čuvanje dokaza, arhiva, i sl.). Vlada FBiH je u kontekstu rješavanja problema smještaja donijela Odluku broj: 2005/14 od 13.11.2014. godine, prema kojoj bi se Federalno ministarstvo pravde dana 01.02.2015. godine³⁷ trebalo preseliti u druge prostorije, dok bi se prostor na trećem spratu, gdje se trenutno nalazi Ministarstvo, dao na korištenje Federalnom tužilaštvu i Vrhovnom sudu. Međutim, Vlada FBiH je potom Odluku o iseljenju Federalnog ministarstva pravde stavila van snage³⁸. Tokom 2019. godine sa predstavnicima OSCE-a održani su sastanci na temu formiranja, odnosno problema na koje se nailazi prilikom formiranja i smještaja posebnog odjela Federalnog tužilaštva, prilikom čega su doneseni zaključci i zauzeti stavovi u vezi daljnjeg postupanja Federalnog tužilaštva FBiH i u 2019. godini, uslijed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa pojedinih objekata koju su ponuđeni kao opcija za smještaj u prethodnim godinama, pitanje prostora i smještaja Posebnog odjela nije riješeno.

3.2 Kadrovska osposobljenost

U toku 2019. godine u Federalnom tužilaštvu je bilo zaposleno ukupno 24 zaposlenika, i to: 10 tužilaca, 5 državnih službenika, od čega 1 rukovodeći državni službenik-sekretar, 8 namještenika i 1 stručni saradnik za ratne zločine po ugovoru na određeno vrijeme (počela sa radom 22.10.2018. godine, u okviru realizacije IPA 2012/2013, nakon što je stručnoj saradnici koja je obavljala poslove navedenog radnog mjesta pretao radni odnos na određeno vrijeme sa danom 10.08.2018. godine, a nastavila raditi kroz Projekat IPA 2017). U 2018. godini, zbog ostvarenja uslova za odlazak u starosnu penziju, u Federalnom tužilaštvu je pretao sa radom dotadašnji glavni federalni tužilac i jedna federalna tužiteljica. Upražnjeno mjesto federalne tužiteljice je popunjeno dana 01.01.2020. godine, dok mjesto glavnog federalnog tužioca još uvijek nije popunjeno, pa funkciju glavnog federalnog tužioca obavlja prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca, koji je za vršioca dužnosti imenovan odlukom VSTV BiH od 27.11.2018. godine.³⁹

Tokom 2018. godine, jednom namješteniku raspoređenom na radno mjesto arhivara pretao je radni odnos radi odlaska u invalidsku penziju, a procedura radi popune tog radnog mjesta nije

³⁷ Ovaj rok je Vlada FBiH Odlukom broj: 134/2015 od 10.02.2015. godine prolongirala za 01.10.2015. godine.

³⁸ Odluka Vlade FBiH broj 860/2015 od 09.07.2015. godine.

³⁹ Prethodno je ovaj tužilac Odlukom VSTV BiH broj: 04-07-3-2363-1/2018 od 29.06.2018. g. imenovan za prvog zamjenika glavnog federalnog tužioca.

pokrenuta tokom 2019. godine, već poslove tog radnog mjesta, po rješenju, obavlja uposlenica koja je raspoređena na radno mjesto „ekonom“. U 2020. godini planirano je raspisivanje konkursa i popuna navedenog radnog mjesta.

Federalno tužilaštvo je u mjesecu julu 2018. godine okončalo konkursnu proceduru prijema stručnog savjetnika-pravnika za radne odnose, javne nabavke i opće poslove, međutim izabrani kandidat još uvijek nije počeo sa radom, s obzirom da se pred nadležnim sudom vodio parnični postupak po prijedlogu za određivanje privremene mjere i po tužbi drugog kandidata – učesnika konkursne procedure, a trenutno je, u vezi sa ovim prijemom, u toku upravni spor pred Kantonalnim sudom u Sarajevu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Federalnog tužilaštva FBiH utvrđena je unutrašnja organizacija Federalnog tužilaštva i tužilačkih odjela, kojih je, prema važećem Pravilniku, dva i to: Odjel opšte nadležnosti (Odjel I) i Posebni odjel za suzbijanje korupcije, organiziranog i međukantonalnog kriminala (Odjel II). Pravilnik predviđa proširenje sistematizacije Federalnog tužilaštva, te je broj tužilaca, u skladu sa odlukom VSTV-a BiH,⁴⁰ povećan za dodatnih deset tužilaca za potrebe ustanovljenja i rada Posebnog odjela. Osim dodatnih tužilaca Posebnog odjela, Pravilnikom je, u skladu sa Kriterijima VSTV BiH,⁴¹ sistematizovano još 18 državnih službenika i 15 namještenika.

Iako smatramo da su kadrovska rješenja u Federalnom tužilaštvu dobro postavljena, problem u radu, kao i u većini drugih tužilaštava u BiH, predstavlja faktička nerealiziranost Pravilnikom ustanovljene sistematizacije. Pored činjenice da Federalno tužilaštvo ni ranije nije imalo punu popunjenost radnih mjesta, što je stvaralo određene probleme u svakodnevnom radu, stupanje na snagu trenutno važećeg Pravilnika otvorilo je još niz novih pitanja i dilema, s obzirom na pretpostavljeni obim poslova i broj predmeta koji će se naći u radu Federalnog tužilaštva uspostavljanjem i početkom rada Posebnog odjela.

Može se zaključiti da je, u odnosu na nadležnosti Federalnog tužilaštva, izuzimajući Posebni odjel, koji ni u toku 2019. godine nije mogao početi sa radom, kadrovska osposobljenost bila na relativno zadovoljavajućem nivou, ali još uvijek nedovoljna za njegov efikasniji rad u smislu što cjelovitijeg i djelotvornijeg obavljanja zakonom propisanih nadležnosti. Pri tome se naročito misli na budžetska sredstva koja bi trebalo obezbijediti za zapošljavanje određenog broja državnih službenika u svojstvu stručnih savjetnika koji bi pomagali tužiocima u obavljanju poslova iz osnovne, trenutne djelatnosti, što bi pretpostavljalo dodatno proširenje sistematizacije ovog tužilaštva.

3.3 Materijalna i tehnička opremljenost

Informacioni sistem Federalnog tužilaštva čine 54 radne stanice (desktop računara), od toga 28 u funkciji, 16 novih i 10 starih računara (kao rezerva), 2 servera (jedan aktivan i jedan u rezervi) sa po dva virtualna servera i to windows server 2016 kao domenski kontroler i windows

⁴⁰ Odluka VSTV BiH o povećanju broja tužilaca u Federalnom tužilaštvu FBiH broj: 04-02-3069/2014 od 24.09.2014. godine.

⁴¹ Kriteriji VSTV BiH za određivanje potrebnog broja uposlenika u tužilaštvima u BiH broj: 06-09-1784-1/2012 od 08.05.2012. godine

server 2012 kao file server, 41 lokalni printer (od toga 27 u funkciji i 14 novih) i 1 mrežni printer, te aktivna i pasivna mrežna oprema neophodna za uspostavljanje lokalne mreže, koja je povezana na jedinstvenu mrežu širokog područja (WAN) za sve sudove i tužilaštva u BiH.

Najveći dio informatičke opreme je nabavljen putem IPA projekata, USAID-JSDP II, Švicarskog projekta - podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini, odnosno donacija VSTV BiH, dok je manji dio opreme nabavljan od sredstava iz budžeta Federalnog tužilaštva.

Svi računari imaju instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft office 2016 paket. Svi računari posjeduju licenciran OS i software, te CAL licence za Microsoft Server i Microsoft Exchange Server. Na računarima je instaliran Sistem za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima (TCMS) koji je putem VPN i SDH telekomunikacijske veze spojen na data centar u VSTV BiH, a na jednom računaru nalazi se sistem za upravljanje bibliotekom.

Starost računara u funkciji je između četiri i sedam godina, dok je starost rezervnih oko šest, sedam godina. Kako su evidencija i upravljanje predmetima u potpunosti automatizovani, odnosno kako se prestalo sa manuelnim načinom rada, TCMS je postao jedan od najvažnijih alata za rad, kako tužilaca, tako i stručnih savjetnika, upisničara i daktilografa. Zbog toga je neophodno, pored redovnog održavanja, obavljati i redovno obnavljanje opreme. Prema dosadašnjim iskustvima za obnavljanje opreme potrebno je na godišnjem nivou izdvojiti od 15% do 20% vrijednosti cjelokupne IT opreme, kako starost ove opreme ne bi prelazila 7 godina.

Od ostale tehničke opreme u Federalnom tužilaštvu se još nalazi oprema za audio snimanje, video konferencijska oprema, 5 kopir-aparata sa maksimalnom veličinom originala A3 i brzine kopiranja između 18 i 30 kopija u minuti, 3 fax aparata, 1 projektor i 1 plazma TV 42", 3 skenera za skeniranje dokumenata u TCMS i 12 laptopa.

Federalno tužilaštvo posjeduje 3 automobila, i to „Škoda Octavia Elegance“ nabavljen 2005. godine i „Citroën C5“ nabavljen 2012. godine. Takođe, od decembra 2017. godine, u posjedu Tužilaštva je i automobil marke „Škoda Octavia Ambition“, koji je Tužilaštvu poklonjen od strane VSTV-a BiH, a na temelju Sporazuma između VSTV-a i Evropske komisije za projekat "IPA 2013 - Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH“.

Procjenjuje se da bi se u narednom periodu, u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima, trebale pokrenuti aktivnosti za modernizaciju voznog parka ovog tužilaštva, kada je u pitanju zamjena vozila marke „Škoda Octavia Elegance“, s obzirom na starost i broj pređenih kilometara ovog vozila.

3.4 Budžet i izvršenje budžeta u 2019. godini

Budžet za 2019. godinu objavljen je službenim glasilima i to: „Službene novine FBiH“ broj: 11/19 i 53/19, a Federalnom tužilaštvu FBiH je odobren budžet u visini od 3.953.894 KM, koja sredstva su bila namijenjena za finansiranje rada Federalnog tužilaštva uključujući finansiranje rada Posebnog odjela Federalnog tužilaštva (u slučaju da počne sa radom u 2019. godini). Od tog iznosa je realizovano ukupno 1.546.932 KM, obzirom da Posebni odjel nije ni u toku 2019. godine počeo sa radom.

Dakle, odstupanje iznosa ostvarenog Budžeta od iznosa planiranog Budžeta je odstupanje po osnovu toga što nije počeo sa radom Posebni odjel u Federalnom tužilaštvu, kao i po osnovu toga što u 2019. godini nisu počela sa radom 2 federalna tužioca i 1 namještenik iz Odjela opće nadležnosti Tužilaštva (radi se najvećim dijelom o odstupanjima na pozicijama plata, naknada i doprinosa).

Sva budžetska sredstva trošena su u skladu sa Zakonom o budžetu FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta FBiH, te drugim propisima u oblasti finansijskog poslovanja.

Federalnom tužilaštvu je, u okviru IPA projekta 2012/2013, na ime budžetske podrške tužilaštvima za rad na predmetima ratnih zločina, u okviru praćenja provođenja Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, donirano 40.445,49 KM, od kojeg iznosa je utrošeno 22.321,79 KM. Federalnom tužilaštvu je, u okviru IPA projekta 2017, na ime budžetske podrške tužilaštvima za rad na predmetima ratnih zločina, u okviru praćenja provođenja Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, donirano 20.253,43 KM, od kojeg iznosa je utrošeno 6.511,65KM.

4 IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEŠKIH CILJEVA PREDVIĐENIH STRATEŠKIM OKVIROM ZA TUŽILAŠTVA U FBiH 2019-2021

U odnosu na ciljane rezultate predviđene Strateškim okvirom za tužilaštva u FBiH za period 2019 – 2021 (u daljem tekstu: Strateški okvir), koji je utvrđen na Kolegiju glavnih tužilaca u FBiH, održanom dana 28. i 29. januara 2019. godine, Federalno tužilaštvo je u 2019. godini postavilo strateški cilj 3. Strateškog okvira - „Povećati kvantitet i kvalitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima“. Definisana su dva ciljana rezultata, i to: Ciljani rezultat 3.1 –«Povećati kvalitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima za 5%» i Ciljani rezultat 3.2 – «Povećati kvantitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima za 5%».

Plan praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima je usvojen u oktobru 2018. od strane VSTV-a BiH. Početna ocjena iz plana evaluacije odnosa s javnošću u tužilaštvima za 2017. godinu je predstavljena u tabelama ispod i čini osnovu po kojoj se prati realizacija ciljanih rezultata za ovaj strateški cilj. Stepem realizacije strateškog cilja 3. Federalnog tužilaštva nije mogao biti predstavljen u vrijeme sačinjavanja ovog izvještaja, budući da još uvijek nije izvršena analiza kvaliteta i kvantiteta informacija za tužilaštva u FBiH od strane nadležnog tijela za 2019. godinu. Naredna evaluacija je predviđena za april 2020. godine, nakon čega će se razmatrati ostvareni rezultati, te potreba za postavljanjem drugačijih ciljeva.

U pogledu strateških ciljeva 1. („Smanjiti broj starih predmeta“) i 2. („Povećati efikasnost i kvalitet rada tužilaštava“) konstatovano je da isti nisu primjenjivi na Federalno tužilaštvo, s obzirom na njegove specifične nadležnosti, ali će ovo tužilaštvo, u skladu sa svojom funkcijom nadzora nad radom kantonalnih tužilaštava, vršiti nadzor i nad ispunjenjem ovih strateških ciljeva od strane kantonalnih tužilaštava u FBiH, što se realizuje na sastancima Proširenog kolegija glavnih tužilaca u FBiH koji su ovoj tematici posvećeni najmanje dva puta u

toku godine, kao i redovnim izvještavanjem Federalnog tužilaštva od strane kantonalnih tužilaštava u FBiH.

4.1 Ciljani rezultat 3.1 – Povećati kvalitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima

2019	2020	2021
<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2018. godinu</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2019. godinu</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2020. godinu</i>

Tabela 1.

Ocjena kvantiteta iz plana evaluacije odnosa s javnošću u tužilaštvima	
Tužilaštvo	Ocjena kvaliteta za 2017. godinu
<i>I</i>	<i>II</i>
Federalno tužilaštvo	<i>15,1</i>
Tužilački sistem FBiH (prosjeak)	<i>15,5</i>

OCJENE:

- 0-6 bodova - dosta loše stanje;
- 7-11 bodova - stanje loše, potrebna značajna unapređenja
- 12-18 bodova - solidno stanje, potrebna unapređenja;
- 18-26 bodova - stanje jako dobro, postoji prostor za unapređenja
- 27 bodova - stanje izvanredno

4.2 Ciljani rezultat 3.2 – Povećati kvantitet informacija u skladu sa planom praćenja i evaluacije PR u tužilaštvima

2019	2020	2021
<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2018. godinu</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2019. godinu</i>	<i>Povećati za 5% u odnosu na ocjenu datu u 2020. godinu</i>

Tabela 2.

Ocjena kvantiteta iz plana evaluacije odnosa s javnošću u tužilaštvima	
Tužilaštvo	Ocjena kvantiteta za 2017. godinu
<i>I</i>	<i>II</i>
Federalno tužilaštvo	16
Tužilački sistem FBiH (prosjeak)	11,2

OCJENE:

- 0-6 bodova - dosta loše stanje;
- 7-11 bodova - stanje loše, potrebna značajna unapređenja
- 12-18 bodova - solidno stanje, potrebna unapređenja;
- 18-26 bodova - stanje jako dobro, postoji prostor za unapređenja
- 27 bodova - stanje izvanredno

4.3 Obavještavanje javnosti o radu tužilaštva

Federalno tužilaštvo, odnosno glavni federalni tužilac redovno izvještava VSTV BiH o svom radu i o radu kantonalnih tužilaštava u FBiH, koje svake godine Parlamentu FBiH podnosi detaljan izvještaj o radu i stanju u tužilaštvima i sudovima u FBiH, a takođe i javnost putem web stranice Federalnog tužilaštva.

Kontinuirano se obavještava javnost (mediji i druge grupe javnosti zainteresovane za rad Federalnog tužilaštva) o stanju kriminaliteta i drugim pojavama kada se za tim ukaže potreba, kao i o predmetima u kojima ovo tužilaštvo postupa, ako to ne šteti interesima postupka i kada za to postoji interesovanje javnosti. Komuniciranje sa zainteresovanim stranama je izuzetno važan proces u poboljšanju razumijevanja rada i djelovanja institucije federalnog tužilaštva, kao i transparentnosti u radu. Jačanjem povjerenja javnosti u rad ove institucije, gradi se pozitivan imidž i doprinosi jačanju povjerenja javnosti u pravosudni sistem.

Osobe zadužene za odnose s javnošću u Federalnom tužilaštvu su glavni federalni tužilac, sekretar i službenik za odnose s javnošću. Od 2008. godine, Federalno tužilaštvo ima uposlenog 1 stručnog savjetnika - službenika za odnose s javnošću, što je obaveza svake javne institucije propisana Zakonom o slobodi pristupa informacijama u FBiH.⁴² Službenik za odnose s javnošću je, prije svega, zadužen za efikasno posredovanje u komunikaciji između Federalnog tužilaštva i javnosti, a čime se osigurava adekvatna informisanost javnosti o radu i uslugama institucije i mogućnost da javnost dobije podatke i/ili dokumentaciju od strane Federalnog

⁴² Zakon o slobodi pristupa informacijama u FBiH, „Službene novine Federacije BiH“ broj: 32/01, 48/11 i 100/13.

tužilaštva, u skladu sa zakonom. U svrhu što efikasnijeg informisanja javnosti, uz istovremeno poštovanje ljudskih prava i interesa postupka, Federalno tužilaštvo je razvilo i Strategiju za odnose s javnošću i informisanje, Vodič za pristup informacijama i obrasce zahtjeva za intervju ili gostovanje u emisiji.

Radi što bolje komunikacije i pravovremene informisanosti medija i javnosti, Federalno tužilaštvo u okviru portala www.pravosudje.ba ima i svoju web stranicu <http://ft-fbih.pravosudje.ba/> na kojoj se redovno objavljuju sve važnije informacije o radu, organizaciji i aktivnostima Federalnog tužilaštva. O ažurnosti i selekciji informacija koje se objavljuju na web stranici stara se Uredništvo web stranice, kojeg čine glavni federalni tužilac, službenik za odnose s javnošću i IKT službenik.

Prema evidenciji Federalnog tužilaštva FBiH, tokom 2019. godine, ovom tužilaštvu dostavljena su 193 zahtjeva za pristup informacijama. Priroda zahtjeva je različita, od provjere određenih lica kroz krivičnu evidenciju (157), do novinarskih zahtjeva za pristup informacijama (7), poslaničkih pitanja, pravnih i fizičkih lica (29). S obzirom da nije utvrđen nijedan izuzetak u smislu članova 6, 7 i 8, kao ni ograničenja u smislu člana 9 Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, svi zahtjevi su blagovremeno obrađeni, te su odgovori na vrijeme dostavljeni tražiteljima informacija. U protekloj godini Federalno tužilaštvo je redovno podnosilo izvještaje Instituciji Ombudsmana BiH u skladu sa članom 20 stav 3 Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH.

ZAKLJUČNA OPAŽANJA

Iz iznesenih podataka u ovom izvještaju proizilazi da Federalno tužilaštvo ažurno obavlja poslove iz svoje djelatnosti, u skladu sa Zakonom o Federalnom tužilaštvu FBiH, Pravilnikom o orijentacionim mjerilima i donesenim Planom rada, zbog čega će se i u narednom periodu o tome strogo voditi računa.

U toku je proces odobravanja izmijenjene Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, koji je evidentno u zastoju, a čiji fokus predstavljaju prevashodno pravosudni aspekti problematike rješavanja predmeta ratnih zločina, a koja predstavlja strateški dokument za iznalaženje sistemskog pristupa rješavanja velikog broja predmeta ratnih zločina koji se nalaze pred pravosuđem u BiH. Broj predmeta ratnih zločina koji se upućuju na procesuiranje u tužilaštva u Federaciji BiH je trenutno u opadanju, a očekuje se da će rasti, odnosno da će znatno veći broj ovih predmeta biti procesuiran od strane pravosudnih institucija u entitetima nakon što se usvoji izmijenjena Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina i nakon što se u skladu sa istom, manje složeni predmeti ustupe entitetskim tužilaštvima. Potpisani memorandumi o razumijevanju sa Nadzornim tijelom za praćenje provođenja Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina i pružanje budžetske podrške tužilaštvima iz sredstava IPA 2012/2013 fondova, a sada IPA 2017, te zapošljavanje određenog broja tužilaca i zaposlenika u tužilaštvima direktno su uticali na smanjenje broja neriješenih predmeta ratnih zločina. Iz rezultata rada zabilježenih u 2019. godini proizilazi da je svako pojedino kantonalno tužilaštvo uspjelo da realizuje obavezu predviđenu MoR-om, te riješi i više od predviđenih 50% koji su planirani da se okončaju do kraja 2018. godine iz kvote zatečenih predmeta ratnih zločina u tim

tužilaštvima, odnosno evidentan je nastavak procesa smanjenja tih predmeta u toku 2019. godine. U toku 2019. godine, iz navedenog Projekta, redovno su isplaćivane plate za stručnu saradnicu angažovanu u radu na ovoj vrsti predmeta u Federalnom tužilaštvu, a plata za federalnog tužioca, koji radi na predmetima ratnih zločina, u toku 2019. godine isplaćivana je iz Budžeta FBiH.

U 2014. godini Parlament FBiH je usvojio Zakon o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH (stupio na snagu 01.08.2014. godine, a trebao se početi primjenjivati od 01.02.2015. godine), kao i Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom (stupio na snagu 11.09.2014. godine, sa početkom primjene od 11.03.2015. godine). S obzirom da su aktivnosti na stvaranju neophodnih kadrovskih, finansijskih, prostornih i materijalno-tehničkih uslova, neophodnih za uspješnu primjenu ovih zakona vođene od strane izvršne vlasti nedovoljnom dinamikom, može se konstatovati da, kao i prethodnih godina, i u 2019. godini nisu ostvareni uslovi za početak funkcionisanja posebnih odjela Federalnog tužilaštva i Vrhovnog suda. Do kraja 2019. godine zbog neobezbjedenja potrebnih budžetskih sredstava kao ni potrebnog prostora VSTV BiH nije mogao imenovati tužioce, a nije mogao ni otpočeti proces zapošljavanja potrebnog broja državnih službenika i namještenika. Federalno tužilaštvo će u narednom periodu nastaviti aktivno učestvovati u obavljanju onih aktivnosti koje će biti usmjerene na stvaranje uslova za početak primjene Zakona o suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala u FBiH, odnosno aktivnosti će biti usmjerene i na realizaciju zaključaka sa sastanaka koji su na ovu temu održani u toku 2019. godine, a koji su opisani u ovom izvještaju.⁴³

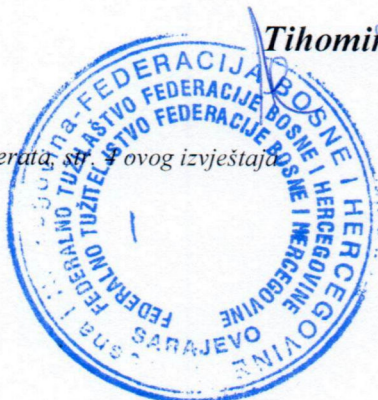
Federalno tužilaštvo će, i u budućem radu, raditi na implementaciji strateških dokumenata. Ovo tužilaštvo će, kao i prethodnih godina, i u toku 2020. godine raditi na implementaciji Strategije za postupanje sa osobama koje dolaze u kontakt s tužilaštvima u BiH, s ciljem povećanja transparentnosti i povjerenja javnosti u rad Federalnog tužilaštva, kao i ispunjenja svi drugih ciljeva Strategije. Takođe, u narednoj godini nastaviti će se aktivnosti na provođenju Plana integriteta Federalnog tužilaštva, a realizacija mjera koje će biti predviđene Planom integriteta treba osigurati prevenciju i suzbijanje koruptivnog, neprihvatljivog i neetičkog ponašanja u Federalnom tužilaštvu.

Aktivnosti na jačanju i unapređenju mehanizama za prevenciju neželjenog ponašanja zaposlenih nastaviće se i u sljedećoj godini, a u skladu sa Smjernicama za prevenciju seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u BiH.

Shvatajući važnost svoje uloge u suzbijanju svih vidova kriminaliteta, Federalno tužilaštvo će i u narednom periodu aktivno doprinositi, u okviru svoje nadležnosti, saradnji sa VSTV BiH, izvršnim i zakonodavnim organima u cilju stvaranja neophodnih uslova za jačanje samostalnosti i nezavisnosti u radu, kao i daljem unapređenju efikasnosti i kvaliteta rada tužilaštava u FBiH.

7c V. D. GLAVNOG FEDERALNOG TUŽIOCA

Tihomir Jurko

⁴³ Zaključci usvojeni na sastanku eksperata, str. 43 ovog izvještaja